…АРЯА ХУРЯАЛГЫН ҮЕДЭ ҮДЭР, ЧАС БҮХЭН ҮНЭТЭЙ

…ргасаяа гээлтэ хоролтодо оруулангүй, һайнаар хуряажа абаха, ажахы бүхэн гүрэндэ таряа тушааха графигаа үдэр бүри дүүргэхэ уялгатай

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

40-дэхи жэлээ гарана

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

№ 203 (10264) | 1963 оной августын 28, среда | Сэн 2 мүнгэн

8,5 миллион пүүд ороохо— Эхэ орондоо

…тэ долоон жэлэй табадахи …ажалай эрхим амжалтаар …э гэжэ зориһон республи… колхоз, совхозуудай ур… …н механизаторнууд ургаса …ын хүдэлмэриин дэлисые …ас бүхэндэ улам эршэд… …гэдхэжэ байна. Техникые …уряалга дээрэ түргөөр … ашагладаг мэргэжэлтэй … Охин-Булагай, үргэн аба… …ашинануудта хүдэлдэг …ой талын механизатор… …түрүү дүй дуршэл ажалдаа …айгаар нэбтэрүүлжэ ша… …усад олон нүхэд хуряалга …түрүүшын үдэрһөө эхилэн, … шамбагайгаар, бүтээсэ …эр ажаллажа байһандань …рхэнһөө магтамаар.

… ургасаяа түргэн шам…, гээлтэ үрилтэдэ ору… …эмхи гуримтайгаар ху… …бахын тула республикын …ажахынуудта түрүү дүй … онол арганууд хэзээ хэ… …һээ үргэнөөр хэрэглэг… …йна. Ороной урда зүгэй … областьнуудай механиза… …ай амжалтатайгаар өөһэ… …ажалда нэбтэрүүлһэн онол …д болохо таряа амяарлан …а, техникые түргэн …а ашаглалга, агрегадуу… …лэг бүлэгөөрнь суг ябуул… …атхануудые хоёр-гурбаар …регат болгон холболго, та… …лготой нэгэн хамта һо… …суглуулга манай механи… …дай шадабари боложо …

…а наратай үдэрнүүд үни … тогтожо, таряа хадалга … эхилэгдээ, гадна баал …н хадагдаһан, хүл дээрээ … тарянашье тон түргөөр … хатажа, баал суглуулан …, таряа сэхэ комбайндаха …ри һүүлэй үдэрнүүдтэ … совхозуудай полинууд … далайса ехэтэйгээр хэг… …лаба. Тиигэжэ ажахы… …най ороохоной тоогууд … алтан шаргал шэниисэ, …огоон горох адхаржа, гү… …ю болон хэбтэдэг болобо. … дээгүүршье оньһото ма… … хүнхинөөн, хүн зоной эр… …жал үдэр һүнишье болог, …замхахаа болёо. Эгээл эн… …узоваар дүүрэн ороохотой …ильнууд удаа дараалан …дан гаража, бэлэдхэлэй …үд тээшэ зурылдадаг бо… … юм.

…орондоо 8 миллион 500 …пүүд ороохо худалдаха гэ… …спубликын хүдөөгэй олон … ажалшадай абаһан социа… …та бэелүүлгын эхи табиг… …түрүү ажахынуудай шэнэ …гаа дээжые гүрэнэйнгөө …а адхажа эхилһэн сагшье холодон үнгэржэ, ороохо тушааха захалһан колхоз, совхозуудай тоо, абаашагдаһан ороохоной хэмжээн үдэрһөө үдэртэ арьбадажа байна. Гүрэндөө 2 миллион 500 мянган пүүд ороохо тушааха гэһэн үүсхэл гаргаһан Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин Ждановай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин колхознитууд хамагһаа түрүүлэн дэлисэ ехэтэйгээр гүрэнэйнгөө урдахи уялгые бэелүүлжэ оробо. Эндэхид үсөөхэн үдэрэй туршада 18000 центнер таряа худалдаха уялгынгаа 7526 центнерынь тушаагаад байна.

Гүрэндөө түсэбһөө гадуур ехэ ороохо тушааха гэжэ социалис уялгануудые абаһан Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин Охин-Булагай совхоз, Зэдын үйлэдбэриин управлениин Борьёогой, «Октябрьский» совхозууд, XX партсъездын, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозууд, Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин Тарбагатайн колхозууд болон бусад ажахынууд шэнэ ургасая бэлэдхэлэй пунктнуудта шэрэжэ эхилһээр хэдэн хоног үнгэржэ байна. Эхэ оронойнгоо жасада өөһэдынгөө хүдэр гараар ургуулһан баялигые оруулжа эхилэгшэдэй тоо үдэрһөө үдэртэ олошорно.

Хэрбээ түрүү ажахынуудай гүрэндөө таряа тушаалгые заашье удааруулангүй, гуримтайгаар эмхидхэжэ, амжалта туйлажа байхадань, харин зарим ажахынууд суглуулан сохихоор болоһон баалнуудтай, сэхэ комбайндаха таряатай байһан мүртөө энэ хүдэлмэридэ оролгоёо яаранагүй. Гадна олохон ажахынуудай ороохоной тоогууд бэлэн бэшэ. Ороохо буулгалга, хатаалга, сэбэрлэлгэ, ашалгын хүндэ хүшэр хүдэлмэриие оньһожоруулха, энэ хэрэгтэ электрын элшэ хүсэ ехээр хэрэглэхэ тушаа анхаралаа табидаггүй ажахын хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэдэй үшөөл нютаг нютагта бии байһан тухайнь баримтанууд гэршэлнэ.

Июлиин һүүлһээ эхилһэн шанга нарата үдэрнүүдтэ ургасын үнгэ зүһэ эрид хубилжа гэнтэ гэхээр тарянай эдеэшэжэ ороһон ушар зарим яаралгүйхэн, «доро зүрхэтэйгөөр» хуряалгадаа бэлдэжэ байгшадые ехээр сошордуулаа. Тиимэһээл боложо Баргажанай, Кабанскын, Хяагтын, Хориин болон үйлэдбэриин бусад управленинүүдэй зарим ажахынууд дээрээ ортоо, саг дарыдань таряа сабшалга эхилжэ шадаагүй, хатаһан ургаса сохихо гэхэдэнь олохон комбайнууд заһагдажа дүүрээгүй байгаа бшуу. Тэрэшэлэн ороохо буулгаха, хатааха, сэбэрлэхэ газарнууд, ороохо сэбэрлэдэг олон машина бэлэн болоодүй байгаа. Мүнөөшье республика доторнай ороохо сэбэрлэдэг оньһото орёо 100 гаран машина заһагдаагүй байһаар.

Гүрэндөө ороохо тушаалгын хүдэлмэриие һөөргэ харалтагүйгөөр эрид шууд шангалхаар, энэ хэрэгтэ бүхы хүсэеэ хабаадуулха саг ерээ. Тэрэнэй түлөө хаа хаанагүй хатаһан баалнуудые суглуулан сохилгодо жэгдэрэн орохо, хүл дээрээ һуужа хатаһан таряа хүлеэлтэгүй сэхэ комбайндажа захалха хэрэгтэй. Тиихэ үедөө хуряалгын техникые сүүдхэдээ адаг 20 час ямаршье һаадгүйгөөр хүдэлгэхын түлөө шиидхэхы хэмжээ абаха тон шухала. Тэрэшэлэн ороохоной тоогууд дээрэхи хүдэлмэриие гуримтайгаар эмхидхэхэ. Тэндэхи дутагдалнуудые дары усадхажа, ороохо хатааха, сэбэрлэхэ, ашаха түхеэрэлтэнүүдые, оньһого машинануудые мүн лэ түхэреэн сүүдхэ соо хүдэлгэхөөр хэмжээ хараалжа, бэелүүлхэ гээшэ түбхын түрүүндэ шиидхэгдэхэ ёһотой.

Гүрэн түрынгөө үмэнэ ороохо худалдалгаар абаһан уялгануудаа ажахынууд бүхэнэй амжалтатайгаар, болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө колхоз, совхозуудай правлени болон дирекцинүүд тэндэхи партийна организацинууд таряа тушаалгада хабаадаһан хүнэй хүсэ, техникэ болон автомашина ашаглалгые зүбөөр эмхидхэхэ, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэхын тулада бүхы хүсэлэл оролдолгоёо гаргаха уялгатай. Ажалшад хоорондын социалис мүрысөөн үргэнөөр эмхидхэгдэхэ, хүн зоной ажаһуудалай, соёл культурын талаар үдэр бүриин эрилтэ гүйсэд дүүрэн хангагдаха, ниитэ-политическэ хүдэлмэри олоной дунда үргэнөөр, үрэ дүн ехэтэйгээр ябуулагдаха зэргэтэй. Эдэ бүгэдые партийна, профсоюзай, комсомольско организацинууд эрхим һайнаар хүтэлбэрилхэ, эмхидхэн ябуулха уялгатай бшуу.

Хүндэтэ таряашад, механизаторнууд! Һайнаар ургаһан таряагаа хаһа саг соонь, эрхим шанартайгаар хуряажа абахаһаа, гүрэндөө ороохо худалдаха уялгаяа болзорһоонь урид дүүргэхэһээ ондоо тиимэ ехэ харюусалгатай хэрэг эгээ мүнөө үгы болоод байна. Ушар иимэһээ бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ, абаһан уялгануудаа нэрэтэй солотойгоор бэелүүлхын түлөө социалис мүрысөө улам бүри эршэдүүлэн дэлгэрүүлэе!

900 МЯНГАН ПҮҮД—ГҮРЭНДӨӨ

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин хүдөө ажахын ажалшадай

СОЦИАЛИС УЯЛГА

Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин колхознигууд, хүдэлмэришэд болон хүдөө ажахын мэргэжэлтэд бүхы совет арадтаяа нэгэн хамта КПСС-эй XXII съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхын түлөө нэтэрүү шангаар тэмсэжэ байна. Газар таряалангай болон мал ажалай продуктнуудые абалга дээшэлүүлхын түлөө социалис мүрысөөн управлениимнай ажахынуудта үдэрһөө үдэртэ улам үргэдэжэ байна. Газараа ашаг үрэтэйгөөр ашаглаха зорилготойгоор колхозууд болон совхозууднай энэ жэлдэ тарилгын талмайе нёдондонойхиһоо 13 мянган гектараар үргэдхөө, тэрэнэй хубаарилгые бүри һайжаруулаа, ургаса ехэ үгэдэг ургамалнуудые: шэниисэ, горох, хартаабха ехээр тариба.

Байгаалиин уларилай хэдышье таарамжагүй байбашье һаань, хабарай тарилга амжалтатайгаар үнгэргэгдэжэ, тарилгын хойноһоо харууһалга һайнаар хэһэнһээ боложо, ажахынуудаймнай полинууд дээгүүр һайн ургаса эдеэшэжэ байна.

Ургаса хуряалгадаа эрхим һайнаар бэлдэхэ, таряагаа богонихон болзор соо, шанар һайнтайгаар хуряан абаха, Эхэ орондоо ехээр таряа худалдаха — иимэ гол зорилго мүнөө табигдаад байна. Тиимэһээ управлениимнай ажалшад ургаса хуряалгада һайнаар бэлдэнэ. Зарим ажахынууд таряагаа түлэг хуряажа эхилбэ.

Кубаниин ажалшадай социалис уялга тухай КПСС-эй ЦК-гай абаһан тогтоолые управлениин колхознигууд, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд халуунаар һайшааба. Тэдэнэй үүсхэлые дэмжэн, управлениин ажалшад урдань абаһан уялгануудаа дахин хаража үзөөд, **гүрэндөө энэ жэлдэ 900 мянган пүүд ороохо таряа худалдаха гэжэ шиидэбэ. Энэмнай түсэбһөө гадуур 420 мянган пүүд болохо юм.**

Ажахы бүхэндэ абажа харуулбал, «Маяк» колхоз 18 мянга, «Дружба»—17 мянга, «Коммунизм» (Гильбэр)—6 мянга, «Улаан Оронго» — 9 мянга, «Восход» — 5 мянга, «Искра»—20 мянга, «Советская Россия» — 8,5 мянга, «Коммунизм» (Барыкино) — 7,5 мянга, Калининай нэрэмжэтэ—11 мянга, Ленинэй нэрэмжэтэ—18 мянга, «8-е марта»—2 мянга, Кировэй нэрэмжэтэ—3 мянга, «Гигант»—4,5 мянга, Карл Марксын нэрэмжэтэ—3 мянга, XXI партсъездын нэрэмжэтэ—5 мянга, Онохойн совхоз —11 мянга, Эрхирэгэй совхоз—1,5 мянган центнер ороохо тушаахаар уялга абаба.

Ургуулһан таряагаа хаһа саг соонь, эрхим шанартайгаар хуряажа абахын түлөө, гүрэндөө 900 мянган пүүд шанар һайнтай ороохо таряа худалдаха гэһэн социалис уялгаяа нэрэтэй солотойгоор дүүргэхын түлөө Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин ажалшад бүхы хүсэ шадалаа элсүүлжэ байна. Иигэжэ коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури табиха бүгэдэ арадай хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулалсахань.

Үйлэдбэриин управлениин колхоз, совхозуудай коллективүүдэй нэрэһээ тус уялгада гараа табигшад:

И. Черняков — үйлэдбэриин хүдөөгэй парткомой секретарь, **М. Санжимитыпов** — үйлэдбэриин управлениин начальнигай орлогшо, **А. Чебунин** — аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо, **В. Буянов** — «Искра» колхозой түрүүлэгшэ, **Д. Болонев** — парткомой секретарь, **К. Степанов** — «Маяк» колхозой түрүүлэгшэ, **И. Пальчинов** — Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшын орлогшо, **Г. Яковлев** — парткомой секретарь, **К. Максимов** — «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ, **Ф. Архинчеев** — «Коммунизм» колхозой түрүүлэгшэ, **В. Доржиев** — парткомой секретарь, **Л. Чойнзонов** — Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **М. Макров** — «Советская Россия» колхозой түрүүлэгшэ, **Ф. Чебунин** — партбюрогой секретарь, **Д. Макров** — «Восход» колхозой түрүүлэгшэ, **И. Русин** — партбюрогой секретарь, **И. Жданов** — «Дружба» колхозой түрүүлэгшэ, **Л. Анцифиров** — парткомой секретарь, **И. Болонев** — Калининай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **В. Гроссман** — парткомой секретарь, **И. Афанасьев** — «Гигант» колхозой түрүүлэгшэ, **Ц. Ринчинов** — Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **Д. Баданов** — XXI партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ, **М. Цыренов** — «Улаан-Оронго» колхозой түрүүлэгшэ, **Р. Бимбаев** — парткомой секретариин орлогшо, **А. Ткачев** — «8-е Марта» колхозой түрүүлэгшэ, **С. Передернин** — Онохойн совхозой директор, **И. Тулохонов** — парткомой секретарь, **Б. Нимаев** — Эрхиригэй совхозой директор.

Баалнууд хэбтэжэл байна

Үдэшэлэн һэн. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой 2-дохи тракторно-таряан ажалай бригадын улаан булан соо хүн олон сугларанхай. Биллиард «няс» байтар сохино. Хоёр хүн шатар табижа, бодолгото болон һуубад. Зариман газетэ, журналнуудые анхаралтайгаар уншана.

Тооһондо дарагдаһан хубсаһатай, дунда зэргын наһанай нэгэ хүн орожо ерэбэ. Эсэһэншэг янзатай тэрэ нүхэрнай бултантай мэндэшэлдээд, яаралгүйхэн маанад тээшэ ерэнэ.

—Танилсагты, Назир Шарипов гээшэ,—гээд, управлениин главна агроном нүхэр Лобсанов тэрэ комбайнертай танилсуулба. Назир үлүү үгэгүй, номгон даруу зантай хүн байшоо.

—Комбайнераар 9 жэлдэ хүдэлөөб. Мүнөө «СК-3» комбайнаараа шэниисэ хадажа байнаб. 7 үдэр соо 220 гектар сабшааб, машинамни эбдэрээ-һаатаагүй,—гээд хөөрэнэ.

—Хэды шэнээн хэмжээнэй уялгатайб та?—гээд асуубаб.

— 200 гектар баал болгон хадаха. 400 гектарай баал суглуулан сохихо уялга абанхайб. Үглөөнһөө эхилжэ комбайнаа баал суглуулдаг болгон түхеэрхэм.

—Комбайнаа таряа хуряалгада хайшан гэжэ, ямараар бэлдэһэн тухайгаа хөөрэжэ үгыт, Назир,—гээд, Лобсанов комбайнерта хандана.

Хайшан гэжэшье гэхэ юун байхаб даа. Комбайнаа өөрөөл заһааб. Һайнаар заһаха гэжэ оролдоо хүн аабзаб даа. Юрэдөө, һаадгүй хүдэлхөөр лэ хэгдэһэн байха. Техническэ харууһа саг соонь хангагшаб.

—Гол юумэеэ хэлэнэгүйлта даа,—гээд главна агроном һалабагүй.

—Аа, тэрэ «ЖР-4,9» жатка хайшан гэжэ хубилган түхеэрһэн тухай гү? «ЖР-4,9» жаткаар таряа сабшахада айраһан ургасын ороохо унагаадаг юм. Тиимэ хадань жаткын ташагай талыень абажа хаяад, транспортёройнь полотное богони болгооб. Иихэдэ хедерынь хүнгэншэг боложо, һурагүй дорьбохоёо болино ха юм.

Тээ нэгэ хэды болоод байхада, хуряалгын мастернууд Мунхо Дабаев, Бубэй Дармаев гэгшэд орожо ерэбэ. «С-6» комбайнаа тракторист Владимир Потушкинай тракторааp зүдхүүлдэг нүхэр Дабаев үдэр соо 20—25 гектар шэниисэ баал болгон сабшана. Харин нормонь 15 га бшуу. «СК-3» комбайнаар хуряадаг Бубэй Дармаевшье баһал 1,5—2 нормо дүүргэнэ.

Иигэжэ эндэхи механизаторнуудай бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлжэ байһыень харабабди. Шангалаашьегүйдэ аргагүй. Энэ бригада аяар 1968 гектар шэниисэ, 440 га кукуруза, 263 га горох, 565 га обёос хуряаха байна ха юм. 12 машинань таряа амяарлан хуряана. Августын 25-да 1600 гектар хаданхай. Баалнуудынь хатажа, сохихоор болоһон газар ехэ. Колхозой правлени, партком хадалгада ябаһан комбайнуудайнгаа хахадыень суглуулан сохилгодо табиха гэжэ хэлсэһэн аад, тэрээндээ хүрэнэгүй, юумэ бүтээнэгүй.

Баянголоорхин энэ жэлдэ 8000 центнер ороохо таряа гүрэндөө худалдаха гэһэн уялга абанхай. Мүн хүрэнгэдэ, малда ехээр ороохон хэрэглэгдэхэ ха юм. Яһала һайн ургаса абтаха янзатай. Иимэ байһан аад, эндэхид таряа сохилгодо, ороохо гүрэндэ тушаалгадаа муутаар бэлдэһэниинь гэмшэлтэй. Тус бригадада ороохо сэбэрлэдэг 3 зернопульт, нэгэ «ОС-3» машина бии аад, тэдэнь хүсэд бэлэн бэшэ.

—Үдэр соо 2000 центнер таряа сэбэрлэхэ ёһотойбди,—гээд, тоогые даагша Гарма Бубеев хөөрэнэ. Һайн лэ гээшэл даа. Теэд нэгэшье складынь заһабарилагдаагүй. Мүнөө хушалтыень 2 хүн заһаа болоно. Амбаарнуудынь сэбэрлэгдээ, сагаадагдаагүй, бог шоройдо даруулшанхай. Тоогынь цементээр шаллагдаагүй.

Иимэрхүү байдал нүгөө нэгэдэхи тракторно-таряан ажалай бригадын ороохоной тоог дээрэ үзэгдэнэ.

1600 гаран гектарта зурылдан нэмжыһэн тарянайнгаа баалнуудые суглуулжа дууһан сохёод, абаһан ороохоёо дары сэбэрлэжэ, гүрэндөө тушаажа эхилхын тула Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой правлени, партийна комитет яаралтай хэмжээ абаха зэргэтэй.

Г. Шелковников,
«Баргузинская правда» газетын редакциин хүдэлмэрилэгшэ.

Н. С. Хрущев Югославида айлшална

ЮН-ТЕЛЕГРАФ-РАДИО — hҮҮЛЭЙ МЭДЭЭСЭЛНҮҮД

…И, августын 26. ТАСС-ай …дентнүүд Д. Бочаров, … гэгшэд мэдээсэнэ:

Хрущевой Югославида … байһан тухай Югославиин …зон ехэ анхарал табина. … айлшанай Бриони ерэһэн … президент Титотой хани …заһан тушаа газетэнүүд …гээ хуудаһанда мэдээсэнэ. …тикын үзэсхэлэнтэ һайхан …р Н. С. Хрущевой ябаһа… …эрэнгыгээр бэшэбэ.

…дын машина бүтээгшэдэй, …удна бүтээгшэдэй урда Со… …равительствын толгойлог… …һэн тодо һонор үгые рес… … ажалшад ехээр һонирхобо. …н ажалшадай Н. С. Хру… …улзаһан ушар хоёр арадуу… …дүүгэй харилсаа холбооной, …слав хани барисаанай …кжэжэ байһые тодорхойлбо …тэнүүд бэшэһэн байна.

…И, августын 26. (ТАСС). … ЦК-гай Нэгэдэхи секретарь, … Министрнүүдэй Соведэй …шэ Н. С. Хрущев Югосла… …циалис Федеративна Рес… … президент, Югославиин Коммунистнуудай союзай генеральна секретарь Иосип Броз Тито хоёр Брионидо, Сагаан виллада мүнөөдэр үглөөгүүр хэлсээнүүдые хэбэ.

КПСС-эй ЦК-гай секретарь Ю. В. Андропов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй Москвагай городской комитедэй нэгэдэхи секретарь Н. Д. Егорычев, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй Ленинградай промышленна обкомой нэгэдэхи секретарь В. С. Толстиков, СССР-һээ Югославида байдаг элшэн сайд А. М. Пузанов, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министерствын Европын табадахи таһагые даагша С. Т. Аставин болон бусад совет талаһаа хэлсээндэ хабаадалсаа.

Югославиин **Коммунистнуудай** союзай секретарь, Югославиин Союзна Скупщинын түрүүлэгшэ Э. Кардель, Югославиин Коммунистнуудай союзай секретарь, Югославиин Социалис Федеративна Республикын вице-президент А. Ранкович, Югославиин Коммунистнуудай союзай ЦК-гай гүйсэдкомой гэшүүн В. Влахович, гадаадын хэрэгүүдые эрхилдэг гүрэнэй секретарь К. Попович, союзна гүйсэдхэхы вечын түрүүлэгшын орлогшо Б. Крайгер, Югославиин ажалшан арадай социалис союзай союзна комитедэй дэргэдэхи уласхоорондын харилсаануудые эрхилдэг комиссиин түрүүлэгшэ Д. Видич, Югославиин Социалис Федеративна Республикаһаа СССР-тэ байдаг элшэн сайд Ц. Миятович, республикын президентын генеральна секретарь Б. Црнобрня югослав талаһаа хэлсээндэ хабаадаһан байна.

Үнэн зүрхэнэй, бэе бэеэ хүсэдөөр ойлголсолгын оршон байдалда үнгэрһэн хэлсээнэй үедэ мүнөөнэй уласхоорондын байдал, мүн уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй шухала асуудалнууд тухай хани ёһоор һанамжаяа хэлсэбэ. Хоёр ороной хоорондохи харилсаа холбооной саашадаа хүгжөөгдэхэ тухай хэлсээнүүд үнгэргэгдэһэн байна.

И. Броз Тито, Н. С. Хрущев болон хэлсээндэ хабаадаһан бусад хүнүүдэй хоорондо хоёр час хахадай туршада хөөрэлдөөн үргэлжэлбэ.

Брионидо үглөөдэр хэлсээнүүд үргэлжэлүүлэгдэхэ.

…дай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

… А. В. Зубакиниие Буряадай АССР-эй Верховно …ведэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

…бликын партийна, ажахын …та үни удаан һайнаар ху… …нь түлөө, түрэһөөр таби… …гүйсэһэнтэйнь дашарамдуу… …ар Зубакин Андрей Васильевичые — барилгын № 2 трестые эрхилэгшын орлогшые Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **Хүндэлэлэй грамотаар** шагнахა.

…адай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ
А. ХАХАЛОВ.

…адай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь
Л. САБУРОВ.

…н-Үдэ, Соведүүдэй байшан.
… оной августын 26.

Зэдын үйлэдбэриин управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой поли дээрэ ороохо тарянай үндэр баян ургаса һэбшээ һалхинда долгилон байна. Мүнөө эндэ хүсэтэ машинын хүнхинөөн үдэршье, һүнишье замханагүй. Тус колхозой механизаторнууд энэ жэлэй шэнэ ургасые богонихон болзор соо һайн шанартайгаар хуряаха гэжэ үнэн сэдьхэлһээ ехэхэн оролдолго гаргана. Колхозой түрүү механизаторнууд таряа хуряаха үдэр бүриингөө даабариие холо үлүүлэн дүүргэнэ.

Илангаяа 2-дохи отделениин механизаторнууд таряа хадалга, баалаа суглуулан сохилго дээрэ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлнэ. Зураг дээрэ (зүүн гарһаа): 2-дохи отделениин түрүү механизаторнууд П. Банзаракцаев, Д. Сахияев, В. Киряков, отделениин эрхилэгшэ С. Шишмарев, И. Поддольский.

И. ОСЕТРОВОЙ фото.

Темижбегэйхидэй жэшээгээр

Сэлэнгын совхоз. Бүри һая эндэхи Баруун-Шанаан, Билютэ, Баянгол нютагуудай үргэн ехэ таряалан дээрэ далай мэтэ шэниисын ургаса эбхэрэн долгилжо байдаг һэн. Харин мүнөө хайшаашье хара гансал һолоомын бирсагар олон бухалнууд жэрылдэнэ.

Совхозойхид хайшан гэжэ таряагаа иимэ түргэнөөр хуряана гээшэб? Нэн түрүүн хоёрдохи жэлээ Ставрополиин хизаарай Темижбекскэ совхозойхидой жэшээгээр машина техникэеэ бүлэг бүлэгөөрнь табижа, үдэр һүнигүй, бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ шадаһанай ашаар ургаса хуряалгаяа урагшатай һайнаар ябуулна. Совхоз «СК—3» түхэлэй 20 комбайн хоёр бүлэг болгоод, августын 14-һөө таряагаа амяарлан хадажа, хуряажа эхилээ. Илангаяа Михаил Еранскиин хүтэлбэрилдэг 10 комбайнтай бүлэг түрүүшын үдэрһөө амжалтатай һайнаар ажаллана. Тэдэнэр совхозой 1-дэхи, 4-дэхи отделенинүүдэй таряалан дээрэ богонихон болзор соо 1000 гаран гектар ургаса хуряагаа. Эндэ совхоз дотор дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ комбайнернууд аха дүүнэр Бадма-Цырен, Борис Нимаевтан, Норбо Гунзынов, Петр Аюров гэгшэд онсо шалгаржа, халаан бүридэ тус тустаа 25—30 гектарта баал суглуулжа сохино. Тэрэшэлэн таряа хадалга дээрэ комбайнернууд Дашa Самбу Тубчинов, Анатолий Болосатов болон бусад муу бэшэ үрэ дүн туйлаадаг.

Энэ бүлэгэйхид Билютэйн бэлэдхэлэй пунктда үдэр **бүри 500 центнер таряа тушааха гэхэ гү, али һүүлшын 6 үдэр соо 2500 центнер алтан шара шэниисэ ашажа ябуулаа. Августын 27-ной мэдээгээр совхоз бүхыдөө 3500 центнер таряа гүрэнэйнгөө** амбаарта оруулаад байна.

М. Намжилов.

Республикын колхоз, совхозуудта гүрэндэ ороохо таряа, овощ худалдалгын ябаса тухай

1963 оной августын 25-най мэдээн

(Түсэбэй дүүргэлтэ процентээр)

Үйлэдбэриин управленинүүд	Ороохо	Овощ
Баргажанай	1,1	8,1
Зэдын	7,2	7,4
Кабанскын	0,2	1,3
Хяагтын	5,3	2,8
Мухар-Шэбэрэй	6,6	3,3
Түнхэнэй	—	1,6
Улаан-Үдын	9,4	12,4
Хориин	1,0	—

КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй тогтоолые бэелүүлэн

Хүн зоной дунда ябуулагдадаг ойлгууламжын хүдэлмэриие улам нүлөө ехэтэй болгохо асуудалда КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленум онсо анхарал хандуулhаниинь элитэ.

Предприятинуудта, барилга дээрэ, эмхи зургаануудта, тобшолбол, хүн зоной ажалладаг газарта хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ехэнхидээ үнгэргэгдөөд лэ, харин хүн зоной ажаhуудаг газарта, гэр байрада биража ябуулагдадаггүй ха юм.

Тиихэдэ ажалшад 7 час хүдэлмэрилhэнэйнгөө hүүлээр, ехэнхи сагаа үйлэдбэриин газаа тээ, гэр тойрондоо үнгэргэнэ бшуу. Ушар иимэhээ олониитын ажаhуудаг газарта, гэр байрада ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха гээшэ айхабтар ехэ удха шанартай. Тиимэ хадань, КПСС-эй Советскэ райком зунай сагта агитационно ойлгууламжын хүдэлмэри эрхилхэ 17 агитплощадка ажалшадай ажаhуудаг газарнуудта июниин эхеэр эмхидхэhэн байгаа.

Эдэниие хүн зоной дундахи соёл сурталай хүдэлмэриин гол гуламта болгохо зорилгоор, агитплощадка бүхэниие ямар нэгэн партийна организацида даалгажа үгтэhэн юм. Мүн агитплощадкануудые даагшад партиин райкомой бюрогоор баталагдадаг. Удаань тэдэниие суглуулжа, hуурин газарта, гэр байрада политическэ хүдэлмэри хайшан гээд ябуулха тухай хөөрэжэ үгөөбди.

Агитплощадкануудай нээгдэhээр hара үлүүтэй сагай үнгэрhэнэй удаа, тэдэнэй хүдэлмэриин түрүүшын дүнгүүд июль hарада КПСС-эй райкомой бюро дээрэ согсологдожо, тусгаар шиидхэбэри гаргагдаhан байна. Агитплощадкануудай хүдэлмэриин түрүүшын дүн юу харуулааб гэхэдэ, тэдэнэй олонхидынь хүн зоной hуурин газарнуудта, гэр байрада нилээд ехэ ойлгууламжын хүдэлмэри эрхилжэ эхилhыень гэршэлээ. Жэшээнь, «Заводская, 24» гэжэ газарта зуугаад хүнэй сугларха агитплощадка эмхидхэгдэнхэй. Энэ агитплощадка кооперативна техникумэй партийна организацида даалгагдажа үгтөө. «Буретрой» трестын барилгын нэгэдэхи управлениин слесарь, коммунист Павел Меньшиков энэ агитплощадкые ударидана.

Тус агитплощадкада хирэ-хирэ болоод лэ лекци, элидхэл эмхидхэдэг. «Буряадай АССР-эй дүшэн жэл», «Улаан-Үдэмнай ямар байhан аад, ямар болооб», «Уласхоорондын байдал», «Шажан тухай» гэхэ мэтэшэлэн хөөрэлдөө, элидхэлнүүд үнгэргэгдөө. Лекци, элидхэлэй hүүлээр концерт, зүжэг гү, али кинокартина харуулагдадаг. Жэшээнь, «Фабрикын басаган» гэhэн зүжэг кооперативна техникумэй уран hайханай самодеятельностиин хүсөөр табигдаhан байгаа. Далайн Уhан Сэрэгэй Флодой hайндэр эндэ ехэ hонирхолтойгоор тэмдэглэгдээ. Спортоор дүтэ шадархи айлнуудай үхибүүдэй мүрысөөн үнгэргэгдэжэ илагшадтань шан барюулагдаhан юм. Ингээд сентябрь hарада тус агитплощадкада ажалшадай депутадуудай городой болон районой Соведүүдэй депутадууд ерэжэ, hурагшадтаяа уулзаха, мүн ойро шадархи предприятинуудай хүдэлмэрилэгшэд эндэ хөөрэлдөө, элидхэл үнгэргэхэ байна.

АГИТ-ТАЛМАЙ—ОЙЛГУУЛАМЖЫН ХҮДЭЛМЭРИИН ШУХАЛА ГУЛАМТА

Тэрэшэлэн «Каландарашвили, 8», «Социальная, 4», «Гомельская» болон бусад үйлсэнүүдтэ эмхидхэгдэhэн зунай агитплощадканууд ниитэ-политическэ hонирхолтой хүдэлмэри ябуулна. Эндэ КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй дүнгүүд тухай уласхоорондын байдал тухай, Хитадай Коммунис партиин хүтэлбэрилэгшэдэй алдуунууд тухай элидхэлнүүд хэгдэhэн, мүн медицинскэ, санитарна гэгээрэлэй асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүд үнгэргэгдэhэн байна. Зүгөөр зунай агитплощадка бүхэн тон hайнаар хүдэлмэрилнэ, өөрынгөө урда табигдаhан зорилго гүйсэд бэелүүлнэ гэжэ тэмдэглэжэ болохогүй. «Лесная, 6», «Партизанская [illegible]», «Станция Дивизионная», «Первомайская, 13» болон бусад үйлсэнүүдтэ эмхидхэгдэhэн агитплощадкануудта ойлгууламжын хүдэлмэри сагүргэлжэ ябуулагданагүй. Эдэ агитплощадкануудта ниитэ-политическэ хэдыхэн хэмжээ ябуулга үнгэргэгдөөд лэ, харин саашадаа хүн зоной дунда политическэ ямар хүдэлмэри эрхилхэ ёhотой байhанаа хүсэд hайнаар харааалаагүй байба. Энэ дутагдал hаяхан партиин горкомой бюро дээрэшье тэмдэглэгдэhэн байна.

Тиин мүнөө КПСС-эй Советскэ райком зунай агитплощадка бүхэниие ажалшадай дунда ойлгууламжын хүдэлмэриин бодото гуламта болгохо зорилго табинхай. Хүйтэнэй ами уhатар үшөө hара үлүүтэй саг үлэбэ. Энэ үе соо хүн зоной дунда агитационно ойлгууламжын горитойхон хүдэлмэри ябуулжа болоно. Тиихын тула агитплощадка даажа абаhан партийна организаци бүхэн ажалшадай гэр байрада, hуурин газарта ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха агитаторнуудые томилбо.

Мүн предприятинуудай, эмхи зургаануудай хүтэлбэрилэгшэд наукын, соёл культурын ажал-ябуулагшад агитплощадка ошожо, ойлгууламжын хүдэлмэридэ хабаадалсаха болоно. Композитор Б. Б. Ямпилов, уран зураашан Т. А. Рудь, Буряадай багшанарай институдай доцент Б. Буйков болон соёл культурын бусад зарим ажал ябуулагшад агитплощадкада ниитэ-политическэ хүдэлмэри эрхилхэ хэрэгтэ хабаадалсажа эхилэнхэй.

Зуншье үнгэржэ, уданшьегүй хүйтэнэй саг ерэнэ бэзэ. Харин ямаршье сагта хүн зоной дунда агитационно ойлгууламжын, хүмүүжүүлгын хүдэлмэри таhалдахагүй зэргэтэй.

Тиимэ ушарhаа, нэп түрүүндэ байрын ехэ ехэ гэрнүүдтэ тусгаар партийна организаци байгуулжа, айл бүлэ бүхэнэй дунда эрхилэгдэхэ зэргэтэй хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие тэдээндэ даалгаха гэжэ КПСС-эй райком шиидэбэ. Тиимэ партийна организаци КПСС-эй Устав дотор хараалагдаhан бэшэньэ hаа, мүн Москва, Ленинград болон бусад томо, томо хото, городуудта яhала олоор эмхидхэгдэдэг. Тиин тэдэнэй дүй дүршэл хараад үзэхэдэ, тиимэ партийна организацинууд ажалшадай hуурин газарнуудта, гэр байрада хүмүүжүүлгын нилээд ехэ хүдэлмэри хэhэн байдаг.

Хэрэшье ондо ондоо ажалда хүдэлмэрилдэгшье hаа, харин нэгэ байрада, ойро шадар ажаhуухадаа, үнэхөөрөө хүн гээшэ бэе бэеэ мэдэлсэжэ, гэр бүлэ соогоо хэнэй хайшан гэжэ байhые hайтар мэдэхэ байна ха юм. Хүршэ айлдаа орожо, коммунистын hонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэжэ, ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулдаг байгаа hаань, хүнэй асуудалда зүб харюу, зүбшөөл, заабари үгэдэг байгаа hаань, политическэ ямар ехэ нүлөөтэй хүдэлмэри хэгдэхэ байна гээшэб.

Партиин Советскэ райком hүүлэй үедэ «Каландарашвили, 15», «Керамическая, 4» үйлсэнүүдэй хоёр байрын дэргэдэ уставной бэшэ хоёр партийна организаци байгуулба. Жэшээнь, «Каландарашвили, 15» гэдэг гэрэй дэргэдэхи партийна организацида арба гаран коммунистнуудhаа бүридхэгдэжэ, партийна организациин секретаряар коммунист Могзоев hунгагдаа. Совет хүнэй моральна шэнжэ шанарые арюунаар сахиха, хүн зоной ухаан бодолдо үлдэhэн хуушан сагай үлэгдэлнүүдые усадхаха, коммунис байдалай ёhо журам нэбтэрүүлхэ, үхи хүүгэдые коммунис ёhоор хүмүүжүүлхэ асуудалнууд энэ партийна организациин хүдэлмэриин түсэб дотор хараалагданхай.

Энэ партийна организаци хүн зоной ажаhуудаг газарта ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа эхилэнхэй. «Каландарашвили, 15» адресаар ажаhуудаг хүн зоной суглаан дээрэ hаяшаг партиин обкомой секретарь Д. Д. Лубсанов элидхэл хэhэн, уставной бэшэ партийна организациин хүдэлмэриие хайшан гэжэ эмхидхэхые заажа үгэhэн байна.

КПСС-эй Советскэ райком, нэн түрүүлэн хүн зоной олоороо байдаг ехэ гэр байшангуудай дэргэдэ аргатайл байбалнь, уставной бэшэ партийна организацинуудые саашадаа эмхидхэхэ юм.

Тиихэтэй хамта, ажалшадые хүмүүжүүлгэдэ ажабайдалда коммунис ёhо гурим хүн зондо наринаар сахюулжа hургаха хэрэгтэ домоуправлениинуудай партийна организацинуудай үүргые улам дээшэлүүлхэ шухала болоно. Ажал хэнгүй, архи намнаад ябадаг зарим хүнүүдэй, жэшээнь, гурбадахи домоуправлениин партийна организаци эрид тэмсэл хэжэ эхилэнхэй. Энээн тухайда нэгэ иимэ жэшээ харуулжа болоно. Банзаровай нэрэмжэтэ үйлсын 43-дахи гэртэ байдаг зоной хамтын суглаан энэ зун болложо, ажал хэхэ дурагүй, архи дэрлээд лэ ябадаг Константин Тихонов гэдэгые байраhаань гаргажа зарлгада ябуулха гэhэн эрилтэ хэгдэhэн байна. Мүн иимэ жэшээнүүдые олоорошье харуулжа болохо байгаа.

Манай районой ниитын эмхинүүд хоорондоо нягта холбоо барисаагүй туд тудтаа хүдэлмэрилдэг байгаа.

Энэ дутагдалые усадхаха зорилгоор КПСС-эй райком ажалшадай дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эрхилхэ 9 совет район дотороо байгуулжа, совет бүхэндэ партийна, профсоюзна, комсомольско организацинуудай, эхэнэрнүүдэй соведүүдэй, домовой комитедүүдэй, нүхэрэй сүүдүүдэй, арадай дружинануудай түлөөлэгшэд оруулагдаха. Иимэ ниитын элдэб эмхинүүдэй түлөөлэгшэдhөө бүридэhэн соведүүд ажалшадай бүхы хүсэл эрилтэнүүдые али болохоор хангаха, хүн зоной hуурин газарнуудта, гэр байрада агитационно ойлгууламжын хүдэлмэри тодорхой hайнаар эрхилхэ хэрэгтэ тон ехэ ашаг туhатай байха.

Ц. МИТЫПОВ,
КПСС-эй Советскэ райкомой секретарь.

Энээндэ hэргэг байха хэрэгтэй

Республикын колхоз, совхозуудые электрификацилха талаар hүүлэй жэлнүүдтэ ехэхэн хүдэлмэри хэгдэhэн байна. Хүдөө тосхонууд, үйлэдбэриин участогууд гүрэнэй энергосистемэтэй холбогдоно. Мүнөө республика доторнай ороохо таряа сэбэрлэхэ 300 гаран оньhожоруулагдаhан тоогууд тоологдоно.

Хүдөө ажахыда электрын элшэ хүсэнэй үргэнөөр хэрэглэгдэдэг болоhонтой дашарамдуулан хүдөөгэй ажалшад, механизаторнууд электро-түхеэрэлгэнүүдые, электрын элшэ хүсэ дамжуулдаг лининүүдые аршалаха гуримтай танилсаха, тэрэниие бодото дээрэнь бэелүүлхэ ёhотой болоно.

Тиимэhээ үндэр вольтно электро-дамжуулгын лини аршалаха тушаа гурим наринаар сахиха, осол аюулhаа hэргылжэ ябаха гээшэ тон шухала.

Мүнөө үбhэ тэжээл, ороохо таряа хураалгын түлэг дундаа ябажа байhан үедэ хүдөөгэй таряалан, сабшалан дээрэ олон тоото элдэб янзын оньhон техникэ үдэр hүнигүй хүдэлжэ байна. Тэрээгүүрнь 10—35 киловольтын хүсэлэй электро-дамжуулгын лининүүд үнгэрдэг. Илангаяа иимэ лини шадар хүдэлхэдөө, тэрэнэй доогуур гарахадаа ехэл ойлгожо, хаража ябаха хэрэгтэй.

Электролини шадар ажаллаха гуримые эбдэхэ ушар Зэдын управлениин Боргойн совхоздо, Баргажанай управлениин Хурамхаанай, Дэрэнэй совхозуудта али олон үзэгдэнэ. Гадна Мухар-Шэбэрэй «Победа» колхозой комбайнер Виктор Иванов, электролини таhалжа хүдэлмэри hаатуулhан байха.

Таhарhан утаhанууд хүн зондо, малда ехэ аюултай. Иимэ утаhые хараhан хүн энээн тухай «Сельэнергын» эмхи зургаануудта тэрэ дуулгаха, тиишэ хүн зониие дүтэлүүлхэгүйн тула хэмжээ абаха зэргэтэй.

Барилга, hүри сомоо, ороохо таряа, hолоомо электролини шадар обоолжо огто болохогүй.

Хүдөөгэй электригүүд электрын элшэ хүсэ дамжуулха утаhа элдэб түхеэрэлгэнүүдые аршалаха гуримай дүүргэлтын хойноhоо саг үргэлжэ хинан шалгажа байха болоно. Энээн тушаа колхозникуудтай, совхозуудай хүдэлмэришэдтэй ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулха хэрэгтэй. Гадна колхоз, совхозуудай главна инженернүүд, механигууд энэ хэрэгтэ hаналаа табиха, анхаралаа хандуулха зэргэтэй.

В. Кузнецов,
«Бурятэнергын» главна инспектор.

БУРЯАД ҮНЭН
2-дохи нюур.
1963 оной августын 28.

Николай Петрович Глушко Улаан-Үдын ТЭЦ-тэ электрослесарьнүүдэй бригадираар арба гаран жэл хүдэлжэ байна. Энэ үе соо нүхэр Глушко өөрынгөө мэргэжэлдэ олон хүнүүдые hургаа. Тэдэнэй олонхинь мүнөө өөhэдөө бригадираар ажаллажа байна. hаяхан Н. П. Глушковой бригада котельнэ цехтэ электро-түхеэрэлгэнүүдэй капитальна hабарилга дүүргээ. Энээндэ [illegible] 22 хоног хараал[illegible] байбал, харин 7 хоногой [illegible]да дүүргэжэ шадаа. Зураг[illegible] Н. П. Глушко урдань тэрэ[illegible] рагша байhан мүнөө [illegible] П. Чечин гэгшэтэй хөө[illegible] байна.

И. Осетровой [illegible]

Мухар-Шэбэрэй үйлэдбэриин управлениин Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой таряалан дээрэ энэ жэл кукурузын бараг hайн ургаса гараа. Мүнөө эндэ кукурузынгаа эшэ набшые амжалтатайгаар хуряажа, шэмэ ехэтэй силос элбэгээр дарана. Зураг дээрэ (зүүн гарhаа): колхозой главна агроном В. И. Петров, комбайнер М. П. Мальцев, тракторист М. Г. Васильев гэгшэд кукурузын ургасые шалгажа байна.

С. ЦЫДЫПОВЭЙ фото.

Коммунистын звенодо

Хэн Түгэнэ нютаг ошожо үзөө hэм? Сэнхир хүхэ униар манан соо хүльбэрhэн энэ талын нюруу дээгүүр шэртэхэдэ, гоё гээшэнь! Нюдэ алдама тала. Нюсэгэн гүбөөнүүд тарган нюргаяа халуун наранда эльбүүлэн таашаалдана.

Үбдэг тулама сабшалан. Трактор, машинануудай таршаганалдаха абяан үглөөнhөө захалаад замханагүй. hайханаар абтаhан үбhэнэй үнэр аятайханаар хангалтана. Жэрэгэр олон hүри сомоонууд хойно хойноhоо hубарин, хүнэй нюдэ баясуулна.

...Бодожо байhан томо гэгшын hүри. Хажуудань хоёр хүн хүл хөөрсэг, ехэл сүлөөгүй хэбэртэй, үбhэ асална, шэдэлнэ. hүри хаяжа байhан нэгэ наhажаал хүн үе үе болоод лэ хүлhөө аршана.

— Пүү! Халуун лэ байна. Саг hайн, бордогүй байжа, үбhэмнай яhала абтахань ха,— гэжэ үбhэ хаяхынгаа хажуугаар нүгөө нүхэртөө дуугарна.

— Хари, хари. Үдэшэ болотор үшөө нэгэ томо hүри хэжэ үрдихэбди. Нарамнай үдэhөө үнгэрбэ гү даа,— гээд нүгөөдэнь өөдөө хараадхина.

Тииhээр байтар хоёр заахан хүбүүд бухал шэрэжэ, ерээд, «хаагуур» гэжэ холоhоо ооголно.

Эндэмнай Мухар-Шэбэрэй «Знамя Ленина» колхозой Галтайн бригадын нэгэ звено үбhэ хуряажа байба. Тугаарай наhажаал хүмнай звеное даагша, коммунист Дарма Дагбаев гээшэ.

Звенодонь оройдоол 5—6 хүн. Үбhэ хуряалгын урда тээ бригадын хүдэлмэришэдэй суглаан дээрэ хэн ямар звено даажа, хаана сабшахаб гэhэн асуудалай гарахада:

— Би хэдэн хүниие абаад, үбhэндэ гараhууб. Нэгэ трактор, гурбан косилка, тармуур, үбhэ татаха нагшуурга бидэндэ үгэгты,— гэжэ Дарма абгай бригадир Дамба Цыренович Цыдыповтэ хандаа hэн.

— Болоо, болоо. Коммунистнуудай үүсхэл гаргаагүйдэ хэн түрүүлбэ гээшэб! — гэжэ бригадынхид тэрэниие дэмжээ бэлэй.

...Харин мүнөө нүхэр Дагбаевтай hүриин хажууда золгобобди. Шэрбэгэр хара hахалынь бага бууралтанхай, таби гараhаншье hаа, Дарма абгайн шарайнь сарюун.

— Хэзээ бухгалтерайнгаа ажал орхёо hэмта»— гэжэ асуухада:

— Хоёр жэл боложо байна гүб даа. Конторо соо hууханьхашартай болошоо. Түгнынгөө уужам талада ажал хэжэ ябахадаа сэдьхэлни ханана. Талагүйгөөр ябажа бирахалгүй байгаа хаб. Бухгалтераар ажаллахынгаа урда тээ ажал хэжэ ябагдагша hэм,— гэжэ Дарма абгай хөөрэнэ. Мүнөө звеное даагаад, 150-яад буруугда үбhэ сабшажа байна гээшэбди.

Звеногой гэшүүд Дондок Цыбенов, Дарима Дымбрылова, Дулма Цыдынова, Борис Бадмаев гэгшэд ажалдаа шударгы, бэрхэшүүл юм. Звеногой мэдэлдэ мүнөө «МТЗ-50» трактор бии.

— Тракторист Бадараашна Бадмаевнай олон янзын ажал хэнэ. Тармууршье шэрэнэ, үбhэнэй баал татана, сабшана. Юрэдөөл трактор мини байнагүй, 130-аад гектар газарай үбhэн hүрилэгдөө,— гэжэ бригадынхид омогорхоно.

— Гар хажуураар 10 гектар сабшалан унагаагдаа. Шугы шонхо ухашалхадаа Дарима, Дулмануудмай бэрхэнүүд лэ байна даа,— гэжэ Дарма абгай хүдэлмэришэдөө магтана.

Ажахын тоосоондо ороhон звено гээшэбди гэжэ Дарма абгайн звеногойхидой хэлэхэнь буруу бэшэ. Юундэб гэхэдэ, сабшалга, тармалга, бухаллалга, hүрилэлгээ баран өөhэдөө хэдэг 5—6 хүнэй хэhэн ажал аад, нилээдгүй сахэл гээшэ ха.

...Наран баруун тээ ошожо, доошоо тонгойхо хэбэртэй болобо. hэрюухэн hэбшээн гэнтэ бии болоод, hэр-hархан үлеэсэгээбэ.

Арал газарта ургаhан
Асал эшэтэй алтаргана.
Альган дээрээ үргэhэн
Абал эжы хоёрни...

гэhэн хоншёо дуунай үгэнүүд хаанаhаашьеб дуулдаба.

— Дулмамнай дуулана. Бухал оруулжа байнхай. Бидэниие ажалда яhалал hургаа гээшэ даа. Урдань трактор, техникэшье гэжэ байгаагүй hааб даа. Харин мүнөө машинаар сабшаад, машинаар тармаад... богонёор хэлэхэдэ, хуул машинаар хэдэг болошоо гээшэбди,— гэжэ hүришэн Дондогой дуугархада:

— Хүнэй уран шадамар гар соо машинашье ульгам. Энэ Дарма үбгэршоод, үшөө машинада hууха гэжэ... түрүүн үбhэндэ гараха дээрэмнай зарим хүнүүд hанаа ёhотой. Мүнөө харыт даа, 1300-гаад центнер үбhэ хэдыхэн лэ зон hүрилжэрхёод байнабди,— гэжэ Дарма тодон хэлэбэ.

Нээрээшье Дарма Дагбаевай звено колхоз соогоо түрүүлжэ, магтаалда хүртэнэ.

— Бидэндэ магтаалшье ехэ хэрэггүй, үбhэн лэ хэрэгтэй, 150-яад буруумни үбэлдөө амар жажалха үбhэтэй байхань. Тобир тарган ондо оруулжа үзэхэ бэзэб,— гэжэ Дарма абгайн баясахань зүб.

Эртэ үглөөнhөө эхилжэ, үдэшэ орой болотор ажалладаг, Дарма абгайн звеногой хэhэн ажалаар омогорхонгүй байхын аргагүй. «Саг хүлеэхэгүй, зун богони, малда шанар hайнтай тэжээл хэрэгтэй»— гэжэ коммунис Дагбаев hайн мэдэнэ. Эгээл тиимэhээ звеногойнь ажалай дүнгүүдээр баясамаар, олоной урда коммунистын эрхим жэшээ эли даа.

Г. Дашабылов.
Галтай тосхон.

БУЛТАНАЙ ОРОЛДОСО, ШЭНЭ АРГ[А]

Улаан-Үдын локомотивна депогой машинистнууд Улаан-Үдэ Петровский завод хоёрой хоорондо түсэбөөр хараалагдаhанhаа бүри ехэ ашаатай поезднуудые жолоодон ябуулха гэжэ шиидэhэн байгаа. Теэд энээнээ хайшан гээд бодото дээрэнь бэелүүлхэб гэhэн асуудал гараhан байха. Ушар юуб гэхэдэ, ашаанай поезднууд Иркутск II станци дээрэ түсэбөөр хараалагдаhан шэгнүүрэйнгээ ёhоор бүридхэгдөөд наашаа эльгээгдэнэ ха юм. Харин манай станци дээрэ поезднуудые бүридхэхэ аргагүй байна.

Иимэ эрхэ байдалhаа хайшан гээд гараха тухайгаа маневрово диспетчернүүд, поезд бүридхэгшэд, Улаан-Үдэ станциин бусад хүдэлмэрилэгшэд сугларжа, хамтадаа зүбшэн хэлсээ hэн. Тэрэ зүблөөн дээрэ Эрхүүhээ гараха поезднуудай хайша эльгээгдэхэ вагонуудтай, хэды шэнээн шэгнүүртэй байhаниие эртээнhээ мэдээд, замдань нэмэжэ холбохо вагонуудые уридшалан бэлдээд байха гэжэ шиидхэгдэhэн байна.

Энэ дурадхалые хэнэй түрүүн оруулhаниинь мүнөө тодорхойлхын аргагүй. Зүблөөндэ хабаадалсаhан маневрово диспетчер Школин, поезд бүридхэгшэ Иван Шахматов, үгэ хэлэhэн станциин бусад хүдэлмэрилэгшэд энээн тухай дурадхал, hанамжаяа оруулhан байгаа бшуу. Өөhэдөө энэ шэнэ даабаринуудые нэмэжэ абахынь хэншье тэдэнэртэ баадхаагүй юм. Поезднуудые замдань нэмэжэ бүридхэхэнь бэрхэтэй, тиигэжэ болохошьегүй бэшэ гү гэжэ зарим мэргэжэлтэд хэлэhэн байха.

Теэд түмэр замшад hанаhан зориhондоо хүрэжэ шадаа. Энэ хүдэлмэри үнгэрhэн зун эхилжэ, үбэлэй хүйтэн болоходошье зогсоонгүй үргэлжэлүүлэгдэhэн байгаа. Тиигэжэ байгша оной долоон hарын туршада поезднуудта Улаан-Үдэ станци дээрэ 29367 вагонууд нэмэн холбогдожо, ехэ ашаан ябуулагдаа. Маневрово диспетчер Школиной хүтэлбэрилдэг халаанайхид эрхимээр ажаллажа, энэ үе соо 739 поездто 8830 вагон холбожо ябуулаа. Диспетчер Ронскиин халаанайхид 632 поездоор 185.487 тонно ашаа нэмэжэ эльгээгээ. Энэ хүдэлмэридэ поезд бүридхэгшэд Иван Шахматов, Николай Потехин гэгшэд шалгарна. Тэдэнэр диспетчернүүдэй захиралта хүлеэнгүй, ябуул поезднуудта холбохо вагонуудые эртээнhээ бэлдээд байдаг. Тиигэжэ поезднуудые ябуулха графигшье таhалдадаггүй.

Энэ ажалай экономическа талаараа ехэ аша үрэ[illegible] hаниие харуулhан н[illegible] тоо баримта дурдая. Үдэ станци дээгүүр [illegible] поезднуудта нэмэжэ дэhэн ашаануудые поезд болгобол 460 со[illegible]ложо, тэрэниие шэрэхэ[illegible] эды шэнээн локомотив[illegible]рэгтэй болохо байгаа. Эндэ хэды олон хүнэй[illegible]нистнууд, кондукторну[illegible]мэтэ) хэрэгтэй болохо[illegible]ниие бидэнэр тооло[illegible]. Эдэ бүгэдын ашаар [illegible] Үдын отделени 7 hар[illegible] мянга гаран түхэриг аргатай болоо.

Гадна энэ ушар юу[illegible] нэб гэхэдэ, ажал хүдэл[illegible] хүнүүдэй коммунис ёh[illegible]дадаг болоhониие элит[illegible] руулна бшуу. Ямаршье[illegible] тэ түлөөhэгүйгөөр, hайн[illegible]раа шэнэ даабар[illegible] өөhэдтөө абажа тэд[illegible] хүдэлнэ ха юм. Тиигэ[illegible]лай бүтээсэ дээшэлнэ[illegible] шэрэлгын үнэ сэн хям[illegible]но.

М. Соломе[illegible]

Мяха-консервын комбинадта

ПЕНСИОНЕРНҮҮДЭЙ ЭДЭБХИ

Эндэхи хүдэлмэришэдэй тосхондо пенсионернүүдэй Совет байгуулагдаад, 60-аад пенсионернүүдые нэгэдүүлнэ. Тэдэнэр үхибүүдэй саад, ясли, магазинуудаар ябажа, ариг сэбэрыень шалгадаг, хүдэлмэриинь hайжаруулха тушаа hанамжа, дурадхалаа оруулдаг. Мүнөө тэдэнэй дурадхалаар хүүгэдэй яслиин байшанда заhабарилга хэгдэжэ байна.

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ АНДАЛДАБА

Дунда Волгын совнархозой Куйбышевска, Казаньска, Бугульминска мяхаконсервын комбинадуудай бүлэг хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд hаяхан эндэ ерэжэ ошобо. Тэдэнэр комбинадай цех, заводуудаар ябажа үйлэдбэритэйнь танилсаа, ажалай шэнэ онол аргануудаар hонирхожо, хүдэлмэришэдтэй хөөрэлдөө. Тэрэшэлэн өөhэдынгөө коллективүүдэй ажал хэрэг тухай хөөрэжэ үгэhэн байна.

АМАН ҮГЫН ЖУРНАЛ

КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй шиидхэбэри бэелүүлгэдэ зорюулагдаhан аман үгын журнал Культурын байшанда hаяхан гаргагдаа. Журналай эхиндэ политhуралсалай кабинедые даагша нүхэр Шеломенцева КПСС-эй ЦК-гай июниин Пленумэй шиидхэбэринүүдэй гүнзэгы шанар тухай сугларта тодорхойгоор х[illegible] үгэбэ. Коммунис [illegible] коллективэй хүтэлб[illegible]шэ, компрессорнэ [illegible] мастер нүхэр Чаплин[illegible]дые коммунис ёhоор [illegible] жүүлгэдэ ажал хү[illegible]риин аша туhатай, [illegible] хэхы үүргэтэй бай[illegible] онсолон тэмдэглэбэ.

Журналай гур[illegible] хуудаhанда Октя[illegible] районой гүйсэдкомо[illegible]лициин таhагай нач[illegible] нүхэр Жалсараев хүдэлмэридэ, хүн ажаhуудалда тойбо [illegible] архинша, зайгуул[illegible] хурсаар шүүмжэлбэ.

Түгэсхэлдэнь су[illegible]шадта кино харуула[illegible]

ХҮМҮҮЖҮҮЛГ[illegible] АСУУДАЛ ЗҮБШ[illegible]

«Хүдэлмэришэдые [illegible]мунис ёhоор хүмүү[illegible] тухай» асуудал комб[illegible] партийна органи[illegible] нээмэл суглаан дээр[illegible] тийнабэшэ хүдэлм[illegible]дэй, инженерно-техн[illegible] хүдэлмэрилэгшэдэй [illegible] далгатайгаар зүбшэн[illegible] сэгдэбэ. Энэ асуу[illegible] элидхэл хэhэн комб[illegible] парткомой секретар[illegible] логшо Ройтберг, үгэ[illegible]шэд Вилюсова, Або[illegible] Полонов болон буса[illegible] сурталай хүдэлмэри[illegible] жаруулха тушаа hа[illegible] дурадхалнуудаа ору[illegible]

Д. Цыре[illegible]

Электромашина заводой инструментальна цехтэ токарёор Фейгин хэдэн жэлдэ ажаллажа, hайн мэргэжэлтэй болонхой. Бүриингөө даабари 130—135 процент дүүргэжэ бусадта харуулна. Зураг дээрэ: Борис Фейгин.

И. Осетровой ф[ото].

ДУУГЭЙ ХЭЛМЭРИ

ОЛОНИИТЫЕ ЭЛСУУЛЭН...

...й үедэ республикын ...предприяти, органи...хи зургаанууд оло...эдэбхи, үүсхэлые хэ... үргэн дэлисэтэйгээр ...хэрэгээ ябуулдаг бо...

...Зэдын үйлэдбэриин ...иин Санагын сельсо...эргэдэхи эхэнэрнүүдэй ...түрүүлэгшэнь Д. Дам...олониитын эдэбхитэй ...үдэй нэгэн юм. Эдэ...лэй үеын ажал ябуул...ажа үзөө һаа, хэгдэ... яһала байха. Зунай ...сагай ерээд байхада, ...иин гүүртэнүүд бэл...айнтай газарта зөөжэ ... шэнэ байдалда оро... ...шэ. Эгээл тиимэһээ ...үдэй соведэй гэшүүд ...үд дээгүүр ябажа, ...эрые сахиха асууда...эхэн хүдэлмэри хэнэ. ...лиин газарта ариг сэ...ажа сахихаб?» гэһэн ...өөнүүд үнгэргэгдөө, һаалишадай үмдэхэ сэбэр халаад, дэлэн угааха резинэ бээлэй гэхэ мэтын хэрэгсэлнүүдые шалгажа үзөө.

Эхэнэрнүүдэй совет гансашье энээгээр хизаарладаггүй. Хүдэлмэришэдэй ажаһуудалай асуудалнуудые шиидхэлсэнэ. Жэшээлхэдэ, Лайжит Унтановагай гэрынь үмхиржэ муудаһан байгаа. Тэрэнээ заһуулха аргагүйдэхэдэнь, эхэнэрэй соведэйрхин «Коммунизм» колхозой правленидэ хандажа, шэнэ гэр барюулуулаа юм.

Мүнөө үбһэ хуряалгын халуун хаһада гэрэй эзэн эхэнэрнүүдые ажалда гаргаха талаар яһала оролдолго гаргагдана.

Мүн нүхэдэй сүүд, арадай дружина, түрэлхидэй комитедүүдэй ажалые муу бэшэ гэжэ тооломоор.

Һара бүхэндэ гарадаг «Сатирын булан» тухай хэлэнгүй үнгэрхын аргагүй. Редакторынь — Санагын дунда һургуулиин багша Аюша Доноев юм. Энэ газетэдэ залхуу, зайгуул, архинша заримашуул хайра гамгүй шүүмжэлэгдэжэ, сомоной гүйсэдком тэрэ дары зохихо хэмжээ абадаг байна.

Олониитын хүсые зүбөөр хэрэглэбэл, соведэй ажалай урагшатай байхань хэндэшье мэдээжэ. Теэд манай сомон дотор пенсионернүүдэй совет ёһоор эмхидхэгдээгүй, ямаршье анхарал хандуулагдаагүй байһаар. Энэмнай бидэнэй ехэхэн дутагдал болоно. Бидэнэр, Санагын сомоной соведэйрхин, дутуу дундануудаа дары усадхан, олониитын хүсые үргэнөөр хэрэглэжэ, жэлэйнгээ түсэбые Советскэ Конституциин үдэр болотор дүүргэхээр шиидэнхэйбди.

С. Ардаев,
Санатын сельсоведэй түрүүлэгшын орлогшо.

НОВОСИБИРСКЭ ОБЛАСТЬ. Нэгэдэхи совхозой хүдэлмэришэдэй байра байдал жэлһээ жэлдэ улам улам һайжарна. Хүдэлмэришэдэй тэндэхи һууринда байрын шэнэ гэрнүүд, һургуули, үхибүүдэй эмхи зургаанууд, радиоузел, эдеэ хоолой зүйлнүүдэй магазин бии болонхой.

Һургуулида ороодүй, орохоёо байһан үхибүүдтэ эндэ ехэ анхарал оролдолго гаргагдана. Ерээдүймнай шэнэ халаан болохо эдэ үхибүүд багаханһаа хойшо энэрхы һайхан сэдьхэлтэй байхаар, ажалда дуратайгаар хүмүүжүүлэгдэнэ. Зураг дээрэ: нэгэдэхи класста түрүүшынхеэ орохо үхибүүд балшар багахан нүхэдтэеэ хүхижэ, сэнгэжэ ябана.

ТАСС-ай фотохронико.

Багшанарай конференци дээрэһээ

Августын 19-һөө 21 болотор республикымнай багшанар, эрдэмтэд Улаан-Үдэ хотодоо сугларжа, буряад, ород хэлэнүүд болон литературын һургуулинуудта хэр зэргээр заагдажа байһан тушаа һонирхолтой хөөрөө хэбэ.

Энэ статья соогоо буряад хэлэн тушаа хөөрэлдөөнһөө нэгэ хэдэн ажаглалта хэхые һананаб.

Үндэһэн буряад хэлэмнай һүүлэй үедэ бүри һайнаар хүгжэжэ, һалбаржа байна гэжэ эрдэмтэд болон багшанар тусхайлан тэмдэглээ. Үнэхөөрөөшье, республикымнай бүхы һургуулинуудаар буряад хэлэ заалганда онсо анхарал табигдадаг болонхой ха.

Энээн тухайда гэгээрэлэй министр нүхэр С. Г. Дугаров элидхэл соогоо тэмдэглээ. Буряад хэлэнэй багшанар һурагшадта түрэлхи хэлэ заахадаа, һүүлэй үеын, шэнэ эрилтын ёһоор заадаг, ойлгуулдаг, ойлгуулһанаа бэхижүүлдэг байна. Жэшээлхэдэ, РСФСР-эй габьяата багшанар Н. Н. Намсараев, Ц. Н. Номтоев, Е. С. Куриганова (Хори), Х. Д. Дамдинова, Д. Т. Тумунова (Улаан-Үдэ), Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй дунда һургуулиин багша нүхэр Н. А. Тулосоева болон бусад өөһэдынгөө үдэр бүриин ажалда Оренбургын, Ростовой, Липецкэ һургуулинуудай түрүү дүй дүршэлые хэрэглэн хүдэлдэг болоһониинь ехэ һайшаалтай. Улаан-Үдын 1-дэхи интернат-һургуулиин багша Х. Д. Дамдинова хэшээл бүхэндөө тайлбарилан бэшэлгые (комментированнэ бэшэг) хэрэглэдэг тухайгаа бүхы багшанарта тон һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэбэ. Тайлбарилан бэшэлгын үедэ классай һурагшад бултадаа али нэгэ хүндэ дүримые ябуул дабтаад, хадуун абаад гараха аргатай. Мүн түрүү багшанар С. И. Сампилова, Д. Ц. Доржиев (Улаан-Үдын интернат-һургуули) С. Б. Табдаев (Цахир) гэгшэд хэшээл бүхэнэйнтөө урда табан минутын һорилго хэдэг. Тиихэдээ уран шүлэг, оньһон үгэ, таабари гэхэ мэтын хоёр нэгэн бадагые һурагшадта үгөөд, фонетическэ, морфологическа талануудһаань шүүбэри хээд орхидог. Патефоной пластинкануудыешье табяад, дуун сооһоо хэрэгтэй хэрэгтэй үгэнүүдыень оложо, мүн лэ шүүбэри хэдэг. Энээниие тон һайн арга гэжэ багшанар тэмдэглээ. Мүн 7—8-дахи классуудта мэдүүлэлнүүдые синтаксисай талаһаань тайлбарилуулхада һайн байха гэжэ элирээ.

Буряад хэлэ заалгые саашадаа ямар аргаар һайжаруулхаб, мүн буряад хэлэнэй талаар юу хэжэ байнабибди гэжэ хэлэ бэшэгэй эрдэмтэд Л. Ш. Шагдаров, Д. Д. Амоголонов, республикын багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институдай буряад хэлэнэй таһагые даагша Б. Б. Батоев, Гэгээрэлэй министерствын инспектор Д. Д. Ошоров, Д. Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай багша-педагогикын эрдэмэй кандидат Ц. Ц. Цыдыпов гэгшэд һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгөө. Багшанар иигэжэ өөһэдынгөө дүй дүршэлые ...сан, хөөрэлдэхын хажуугаар эрдэмтэ нүхэдһөө һонирхолтой заабари зүбшэл абахадаа ехэл урмашаа гэжэ онсолон тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Буряад хэлэнэй багшанарһаа буряад хэлэнэй саашадаа ямар зэргээр хүгжэхэ, һалбархань ехээр дулдыдаха гэжэ хэлэхэдэ алдуу болохогүй бэзэ. Тиимэһээ буряад хэлэнэй багшанарта хаһа саг соонь методическа литература болон харуулан ойлгуулха бүхы хэрэгсэлнүүдые Гэгээрэлэй министерство болон багшанарай эрдэм дээшэлүүлхэ институт үгэжэ, эльгэжэ байха гэжэ багшанар найдаа.

Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй дунда һургуулиин багша Надежда Арсеньевна Тулосоевагай дүй дүршэл тухай хэлэнгүй гарахын аргагүй гэжэ һананаб.

Энэ нүхэрнай һургуулидаа буряад литературын кабинет бии болгонхой. Тэрэ кабинедтэнь буряадай бүхы уран зохёолшодой фото-зурагууд болон зохёолнууд суглуулагданхай. «Оролдоһон лэ хүн юушье шадаха», —гэжэ нүхэр Тулосоева тон зүб хэлэнэ. Жэшээнь, үни наһа бараһан манай хүндэтэ уран зохёолшод, поэдүүд Ц. Дон, Мүнхэ-Сарьдаг, Солбонэ Туяа, Дамба Дашинимаев гэгшэдэй портредүүдые бии болгожо, кабинедтээ хэхэнь бэлэн бэшэ байгаа. Энэ һургуулида буряадай уран зохёолшодой номуудаар һонирхолтой конференцинүүд үнгэргэгдэдэг. Һурагшад мүн лэ колхоз, совхозуудай хүдэлмэришэдтэй буряад зохёолой геройнууд тухай һонирхолтойгоор хөөрэлдэдэг. Тэрэшэлэн литературна кружогойхид өөһэдынгөө зохёоһон шүлэгүүдые, бишыхан рассказуудые, ородой аман зохёолнуудые зүбшэн хэлсэдэг юм. Тиимэһээ һүүлэй үедэ шүлэг бэшээд туршадаг залуушуул Түнхэндэ олошороо гэжэ тэмдэглэе. Иигэжэ эдэбхи үүсхэл гарган хүдэлхэдэ ямаршье хүндэтэйб даа! Республикын буряад хэлэнэй бүхы багшанар зорюута Хэрэн тосхон ошожо, нүхэр Тулосоевагай эмхидхэһэн буряад литературын кабинет хараһайбди гэлсээ. Мүн буряадай номой хэблэлээр энэ багшын дүй дүршэл тухай ном гаргажа, гансашье Буряадай бэшэ, мүн оронойһургуулинуудаар тараахые хэлэ бэшэгэй эрдэмэй доктор профессор Г. Д. Санжеев дурадхаа. Энэ дурадхал хүндэтэйгөөр хүлеэгдээд, мүнөө нүхэр Тулосоевагай дүй дүршэл хэблэлдэ бэлдэгдэжэ байна.

Мүн Хориин аймагай Ульдэргын найман жэлэй һургуулиин директор Ц. Н. Номтоев буряад хэлэ, литературын хэшээл һонирхолтойгоор үнгэргэнэ гэжэ онсо тэмдэглэбэ. Энэ һургуулиин багшанар болон һурагшадай хүсөөр Ульдэргын «Коммунизм» колхозой колхозникуудай дунда 75 хэһэг «Буряад үнэн» газетэ, 50 экземпляр «Байгал» журнал болон буряад уран зохёолшодой номууд тараагдаһан байна. Ажалаа зүбөөр эмхидхээд хүдэлжэ байһан газарта иимэ һайн үрэ туйлагдана.

Буряад дунда, найман жэлэй һургуулинуудта буряад хэлэеэ һайнаар мэдэхэ багшанарые эльгээхэ шухала гэжэ тэмдэглэгдээ. Юундэб гэхэдэ, буряад һургуулинуудта хүдэлдэг математикыншье, биологи болон түүхыншье багшанар буряад хэлэеэ хүсэд мэдэхэгүй байбал, ехэ хүндэ байдалда өөрөөшье ородог, һурагшадыешье оруулдаг. Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ институт багшанарай хубаари хэхэдээ энэ ушарые хараадаа абадаг болоһой гэжэ конференцидэ хабаадагшад тэмдэглээ.

Түрүү багшанарай дүй дүршэлөө абалсалгые һайнаар эмхидхэдэг болохо.

Аяар 1953 ондо научно-практическа конференци болоо бэлэй. Тэрээнһээ хойшо 10 жэл боложо энэ конференци зарлагдаба. Даншье иигэжэ удаарангүй, түргэ түргэн иимэ туһатай суглаа зарлажа байбал һайн һэн ха.

Буряад хэлэ болон литература заалгые саашадаа улам һайжаруулхын зорилгоор, эрдэмтэ нүхэд хүдөөгэй һургуулинуудта ошожо, тусхай заабари үгэжэ, багшанартай хөөрэлдөө хэдэг байбалнь бүришье зохистой байгаа.

Буряад хэлэнэй һая һэльбэгдэһэн дүримые багшанарай хэр зэргээр хэрэглэжэ, ямараар заажа байһыень Гэгээрэлэй министерствын зүгһөө һуралсалай жэлэй эхинһээ шалган үзэхэ, багшанарай ядалдаһан асуудалаарнь тодорхой туһа хүргэхэ ёһотой гэжэ һананаб.

Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай доцент Д. Д. Амоголонов конференци дээрэ иигэжэ хэлээ: «Хэршье һайнаар, сэбэрээр, уран гоёор хөөрэлдэдэг аад, бэшэхэдээ нэгэ үгэ соо 2—3 алдуу хэдэг хүниие буряад хэлэ һайн мэдэдэг хүн гэжэ бү тоолоё» гэбэ.

Энэ научно-практическа конференциин һүүлдэ республикымнай бүхы һургуулинуудта буряад хэлэ заалга эли бодо һайжаржа, мүнөө сагай эрилтэдэ харюусахаар болохо бэзэ гэжэ үнэн зүрхэнһөө найдагдана.

Чимит ДАРИБАЗАРОН,
Хориин аймагай Чисааныч һургуулиин багша.

Арадай унтаршагүй бэлиг

...публика дотор...ото хүдөөгэй ...һайханай са...тельностиин ...та удаахан саг ...эгэлжэлөө. Тү... колхоз, совхо..., промышлен...редприятинууд...улээрнь аймаг, ...уудай түбтэ ...тэйшүүл шал... ниислэлдэ ...гаргалгын ха...да олохон зон ...даа.

... жэлэй харал... һайн талань ...гэхэдэ, хабаа...дайнь тоо 1,5 ... олошорһон, ...ай концерт ...һайнь удха ..., уран һайханиинь эли бодо дээшэлһэн байна.

Гансал аймагуудай, городуудай болон республикын харалгада 42 мянган хүнһөө бүридэһэн 700 коллективүүд хэниинь хэн гэшэгүй һайн номернуудые харуулхые оролдоо. Тиигэжэ арадай бэлигтэн колхоз, совхозуудай клубуудта, соёлой байшангуудта, предприятиин цехүүдтэ, мастерска участогуудта 2000 гаран концерт харуулжа, 200 гаран мянган ажалшадые культурна ёһоор хангаа.

Гэбэшье арадай уран һайханай энэ оной харалгын дутуу дунда тобшохоноор дурдабал, үшөөл олон эмхи зургаанууд, профсоюзна организацинууд энэ шухала хэмжээ ябуулгада хабаадаагүй, зарим уран һайханай коллективүүдэй репертуар нютагай баримта дээрэ үндэһэлөөгүй, юрэнхы, идейнэ шэглэлгүй байгаа. Томо эмхинүүд, жэшээлхэдэ, Худалдаа наймаанай хүдэлмэрилэгшэдэй союзай обком самодеятельностиин нэгэшье коллектив эмхидхээгүй, мелькомбинат, хирпиисын завод, судна заһабарилгын завод, мебельнэ фабрика мүн лэ өөһэдынгөө хүдэлмэришэдэй уран һайханай арга боломжые хэрэглээгүй үлэшөө.

Арадай уран бэлигтэнэй эдэбхиие улам хүгжөөхэ бүгэдэ ниитын хэрэг мүн. Ээлжээтэ харалгада ажалшадай бүхы коллективүүд шадал зэргээрээ хабаадахые оролдохо бэзэ гэжэ найданабди.

А. Совгир,
облпрофсоведэй инструктор.

Эрхүүгэй уһанай хүйтэншье һаа...

Түнхэнэй үйлэдбэриин управлениин, мүн тэндэхи хүдөөгэй парткомой анхаралда

...а оной июлиин 26-най үг...һэн. Гүлмэр залуухан Га...саган булангирта уһаар эб...олгилжо байгаа Эрхүү мүрэ... эрье дээрэ гуталаа тайла...һа.

...уу басаган, зогсыт! Эрхүү ... байнал! Таниһаа болохо би...энээниие гаталхаяа айнхай, ...ооо һуунальди,—гээд мүрэ...то эрье дээрэ сугларһан ... пустынь» курортдо ошожо ... хашхаралдаба.

... басаган үгэ дуушье гаран...бсаһа хунараа толгой дээрээ ...Эрхүү мүрэниие оймон га... хоолойсоо татуулан ураг...дхэбэ. Мүрэнэй тэг дундахи ... хүрэхэдөө, эршэтэйгээр ур...һан уһанда шарбаса сохюу...бэшье, шамдагайл байһан ... саада эрьедэнь гараадхиба.

...гаа зүрхэтэй басаган бэ!—гэ...э байгшад гайхалаа баран...

...а басаганай арадаа үргэл...үмхэ сооһоо газетэ, журнал-булангууд бултайлдана.

«Энэмнай иихэдээ почтальон ха юм» гэжэ эндэ байгшад ехэтэ баясан:

—Басаган, та хаанаһаа, хайша зорибот?—гэжэ асуугаадхина.

—Курортоорхиндо гэртэһээнь ерэһэн бэшэг, тиихэдэ газетэ, журналнуудые абаашажа ябанаб,—гээд даб гэхэеэ забдана.

—Басагаан! Шэнэ газетэнүүдһээ худалдыш? һүүлшын һони үнинэйшье уншаагүйбди,—гээд хармаанаа һуулин, зэд мүнгэеэ гарган байбад.

—Болохол байгаа даа. Теэд хүлисэгты намайе! Ехэ яаралтай телеграмма үбшэн хүндэ абаашажа ябанаб,—гэхэ зуураа, бүгэдэнэй шэг шарайе адаглан хараад, таанад булта курортнигууд хат? Ошохо газартаа хүрөөд, таанарай эрилтые харюулна бэзэб,—гээд нэгэ газетэ һарбайба.

—Почтотнай юундэ иитэрээ таһалдадаг юм бэ?—гэжэ намтай сугтаа амаралтада байһан Петр Степанович Мотькин шэрүүнээр асууба.

—Хэлэһэн үгэтнай зүбтэй! Хэрэнэйл почтоһоо болоно, саг соонь почтоёо ябуулжа шаданагүй. Заримдаа бороо орожо, Эрхүүгэй үердэжэ эхилхэдэ, почтын машина гаталжа шаданагүй ха юм. Тиигэбэшье нэгэ арга бэдэрхэл юумэ ааб даа,—гэжэ мүнөө почтальон басаган сэхэ харюусаба.

—Тэрэшье тэрэ... Энэ Хэрэн курорт хоёрой хоорондохи зай забһар холошье бэшэл даа, угай ядахадаа үнжөөдшье эндэхи хүн зондо почто асархаар лэ байгаа,—гээд мүнөө нүхэрни газетэ дэлгэн һууһаар:—Үү, харагтылши, нүхэдүүд! Партиин ЦК-гай «Нээмэл бэшэг» хэды хоног үнгэрһэн хойно ерэбэ гээшэб! Эй даа! «Нилова пустынь» ерэһээр лэ бидэ шэхэ дүлии, нюдэ балай һуужа байналди даа,—гэбэ.

Сэхыень хэлэхэдэ, энээнһээ урда тээ тус курорт Саянай совхозой мэдэлдэ байдаг һэн. Тиихэдэнь һөөргэ уруугаа һүндэлхэ онгосо эндэ байдаг байгаа. Һүүлэй үедэ энээн тушаа хэншье анхарал табихаяа болишонхой. Тиимэһээ иимэ юумэ боложо, аягүй ушарнууд тохёолдоно бшуу.

Харин талаан болоходоо, Туран нютагта ажаһуудаг почтальон басаган Галина Хараева Хэрэнһээ ерэһэн почтые саашань дамжуулан, «Нилова пустыньда» хүргэдэг байна. Үгы һаань, юун болохтойб?

Шудэнэй хаха ташама хүйтэн уһатай Эрхүү мүрэниие оймон гаталжа байха гээшэмнай бэрхэтэйл хэрэг ха юм. Мүнөө зун баратдажа, хүйтэн боложо, уһа оймохо саг дүүрэбэ гээшэ. Иихэдэнь хайшан гэлтэйб?

«Нилова пустынь» гэжэ газарта ганса манай республикаһаа бэшэ, харин Москва, Ленинград, Украина, Удмурти гэхэ мэтэһээ хүнүүд ерэжэ, эмшэлүүлжэ байдаг.

Тиимэһээ манай Хэрэнэй хэлхеэ холбооной таһагай хүтэлбэрилэгшэд республикынгаа нэрэ солые газардуулангүй, саашадаа зохихо хэмжээ абаа һаань һайн бэлэй. Тиихэдэ Түнхэнэй үйлэдбэриин управлени баһа гараа хүрсэлдэхэ һэн гэжэ һанагдана.

Апполон Шадаев,
курортдо амарагша.

Социалис оронуудаар

ДҮҮГЭЙ ХАНИ ЁҺОНОЙ ХАРИЛСААН

...БАНА. (ТАСС). «Революциин ...этэ коммунизмда хүргэхэ» ... түрүү бэшэг «Нотисиас де ... газетэдэ толилогдоо. Дайлан ...н гол амжалтануудаа хам...ын түлөө Кубын революци ...шаа дабшаха, урагшаа дабша... социализм, коммунизм тэ...дабшаха болоно гээд тэрэ бэ...соонь заагданхай.

...ветскэ Союзай, социалис мо...бусад оронуудай талаһаа Ку...арадта үзүүлэгдэдэг туһалам...ехэ удха шанартай байһан ... газетэ тэмдэглэнэ. Куба ха...социалис можын оронуудтай, ...гаа Советскэ Союзтай аха ...й харилсаа холбоотой. Хэрбээ ... харилсаа холбоонуудай үгы ...а һаань, империалистнуудай ...ра орохо һэмди гээд тэрэ бэ...соонь заагдана.

...уба Советскэ Союз хоёрой ...ндо тогтоогдоһон аха дүүгэй, ... ёһоной харилсаа холбооё ...руулха гэжэ һэдэһэн хүн бү...зорюута гү, али мэдэнгүйгөөр ...кын империализмда алба ... болохо гэжэ «Нотисиас де ...газетэ һанамжалба. Америкын ...риализм Кубын революциие ...хаад, шэнэ ёһоной колони... ... гурим тогтоохо хүсэлтэй ... гээд бэшэг соонь хэлэгдэн...

...социалис можын оронуудтай ... харилсаа холбоогоо һайжа...ха гээшэ Кубын революциин ...лын шухала алхам болоно. ...эа иимэ алхамай хэгдээгүй ..., Кубын революци үни ре...люци бэшэ болоод байха һэн ... газетэ түгэсхэлдөө бэшэбэ.

...-ЭЙ ГОРНЯГУУДАЙ АМЖАЛТА

...ЕРЛИН. (ТАСС). Боро нүүр...... промышленностиин 100 ... хүдэлмэришэд, инженер..., техникүүд ГДР-эй ажалша... түрүү зэргэнүүдтэ оролсон... Тиигэжэ ажалай шэнэ шэнэ амжалтануудые туйлана. Боро нүүрһэ абадаг горнягууд үдэр бүхэндэ түсэбөө горитойгоор үлүүлнэ. Электростанцинуудта, химическэ, транспортна предприятинуудта августын 23-най байдалаар түсэбһөө гадуур 3,8 миллион тонно нүүрһэн үгтэһэн байна.

Боро нүүрһэн хадаа арадай ажахын олон һалбаринуудта түлишэ, түүхэй эд боложо хэрэглэгдэдэг. Германиин Демократическа Республика дэлхэй дээрэ боро нүүрһэ абалгаар түрүүшын һуури эзэлнэ. Энэ жэлдэ ГДР-тэ 254 миллион тонно боро нүүрһэн абтаха юм. 1958 онойхитой жэшээлхэдэ, энэнь 35 миллион тонноор ехэ болоно.

Мүнөө үедэ ГДР-эй боро нүүрһэнэй түбынь Котбус округ юм. Урдань энэ район промышленна талаараа гээгдэнги байһан. Эндэ бодхоогдожо байһан «Шварце пумпе» гэдэг ехэ комбинадай предприятинууд, хэды электростанци боро нүүрһээр хүдэлнэ.

СОВЕТСКЭ СОЮЗАЙ ТУҺАЛАМЖААР

УЛААН-БААТАР. (ТАСС) Монгол Арадай Республикада ветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй ажал хүндэтэй юм. Һүүлэй 40 жэлэй туршада бии болгогдоһон ветеринарна эмхи зургаануудта 500 гаран врачнууд, 3 мянга тухай ветеринарна фельдшернүүд ажаллана. Иигэжэ МНР-эй Хүдөө ажахын министерствын главна ветеринар Сугаррагча ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдээсээ. Аймагай түб бүхэндэ, гүрэнэй ажахынуудта, хүдөө ажахын нэгэдэлнүүдтэ ветеринарна таһаг, участогууд бии юм. Мүн бактериологическа лаборатори, мяха-һү шалгаха станцинууд бии байна. Иигэжэ республикада малай халдабарита үбшэн усадхагдаа. Мал адууһаншье олоор гарзалхаяа болинхой.

МНР-эй ветеринарна хэрэгые һайжаруулха талаар манай хани —Советскэ Союз ехэ туһа хүргэһэн, хүргэжэшье байна гээд Сугаррагча онсолон тэмдэглэбэ. Советскэ Союзда түрүүшын монгол ветеринарнууд бэлдэгдэһэн, мүн совет мэргэжэлтэд орон доторнай ветеринарна алба һайжаруулгада туһа хүргэһэн юм. Республикын ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд мүнөөшье совет нүхэдэйнгөө түрүү дүй дүршэлые халан абана гэжэ түгэсхэлдөө тэрэ тэмдэглэбэ.

ЮГОСЛАВИИН СОЦИАЛИС ФЕДЕРАТИВНА РЕСПУБЛИКА. Адриатическа далайн эрьедэ оршодог хуушанай город-курорт Дубровник.

ТАНЮГ-ай—ТАСС-ай фото.

Залуушье һаа, зондоо хүндэтэй

Шэнэһэн тужатай үндэр хадын шанха доро ошоходо, тэрэнэй доодо табсанһаа дэбисхэр татажа дэлгэһэн мэтэ үргэн уужам тала дайда эндэхи малшадай дура сэдьхэлые бэедээ татажа, энхэрэн тэбэриһэн шэнги боложо байдаг. Эндэхи харгы замуудшье баян голойнгоо нэрээр нэршэнхэй.

Баян гол нютагта «Улаан-Аха» колхозой һаалиин бүхы фермэнүүд энэ табсанһаань нүгөө табсан хүрэтэр һууриржанхай. Һаалиин үнеэдые эндэ барихада таатай гэжэ һаалишад нютагаа магтадаг. Тиимэшье байнгүй яаха һэм. Баян голой үндэр хада хабсагайнуудаар хүреэлэгдэһэн эндэхи бэлшээри тунга нэлэнхы.

Мүн эндэ һү һаалиин гараса жэл бүри дээшэлжэ байдаг юм. Һаалишан бүхэн социалис уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэдэг. Баһа коммунис ажалай нэрэ зэргын түлөө хэдэн һаалишад тэмсэжэ байдаг юм. Үбэлжэхэ газарайнгаа үбһэ ногооной ургасые гамнахын тулада һаалишад үнөөхи үндэр дабаагаа дабажа, арба гаран километртэ байһан зуһаландаа нүүжэ ошоод, зунай урин дулаан сагта һү һаалтяа дээшэлүүлжэ, адууһа малайнгаа хүшэ шадалые һайжаруулжа байдаг. Эндэ малшад сентябриин 15 болотор байрлаха юм.

Эндэхи Баян голой фермын һаалишадай дундаһаа залуу басаган Софья Лопсоновна Добшонова жэшээтэ ажалаараа илгардаг. Соня басаган эндэ тугалшанаар, мал адуулагшаар ажалладаг һэн. Һаамхай үнеэдые үдхэн ногоотой, шэмэ ехэтэй бэлшээридэ адуулжа, һү һаалгаяа үдэрһөө үдэртэ дээшэлүүлдэг байгаа.

— Сонимнай шударгы бэрхэ малшан даа. Хүнэй хэлэһэн лэ юумые хаһа саг соонь, һайн шанартайгаар хэдэг. Тушаалта ажалда үнэн зүрхэнһөө хандадаг хүн юм,—гэжэ сугтаа ажалладаг нүхэдынь дэмы хэлсэдэггүй.

Гурбан жэлэй саада тээ Софья Добшонова һаалишанаар ажаллажа эхилээ юм. Шэнэ тугаллаха, нютагай үүлтэрэй һүрэг гунжадые тэрээндэ даалгаһан байгаа. Тэрэ жэлдээ нүхэр Добшонова үнеэн бүриһөө 450 килограмм, удаадахи жэлдэ бүришье ехэ һү—үнеэн бүриһөө 750 килограмм һааһан.

Залуу һаалишан даажа абаһан үнеэдээ зоотехническэ заабариин ёһоор зүбөөр харууһалжа, тэдэнэйнгээ ашаг шэмыень жэлһээ жэлдэ дээшэлүүлдэг. Тэдэ үнеэдээ саг болзор соонь искусственна аргаар үрэжүүлжэ, үнеэн бүриһөө түл абадаг. Һүрэг үнеэдэйнь дундаһаа һубайрха ябадал огто ушардаггүй.

— Мал адуулагшын үгы дээрэһээ үнеэднай һүниндөө бэлшээгдэнэгүй, хэрбээ эдэмнай түхэреэн сүүдхэ соо бэлшээри дээрэ адуулагдадаг байгаа һаа, хэды шэнээн ехэ һү һаажа шадаха байгаа гээшэбибди,—гэжэ Софья ехэ гомдолтойгоор бидэнэртэ хөөрэнэ. Хэды бэрхэшээлтэй байбашье, манай һаалишад, малшад бүхы үнеэдээ үдхэн, үндэр ноготой бэлшээридэ адуулжа, сагаан эдеэ бүри ехээр абаха гэжэ оролдоно.

Софья Добшонова энэ жэл үнеэн бүриһөө 1000 килограмм һү һааха уялгатай юм. Энэнээ декабрь һара гаратар заатагүй дүүргэхэб гэжэ мэдүүлнэ.

Д. Дугаров.

Түнхэн.

ТОБШОХОНООР

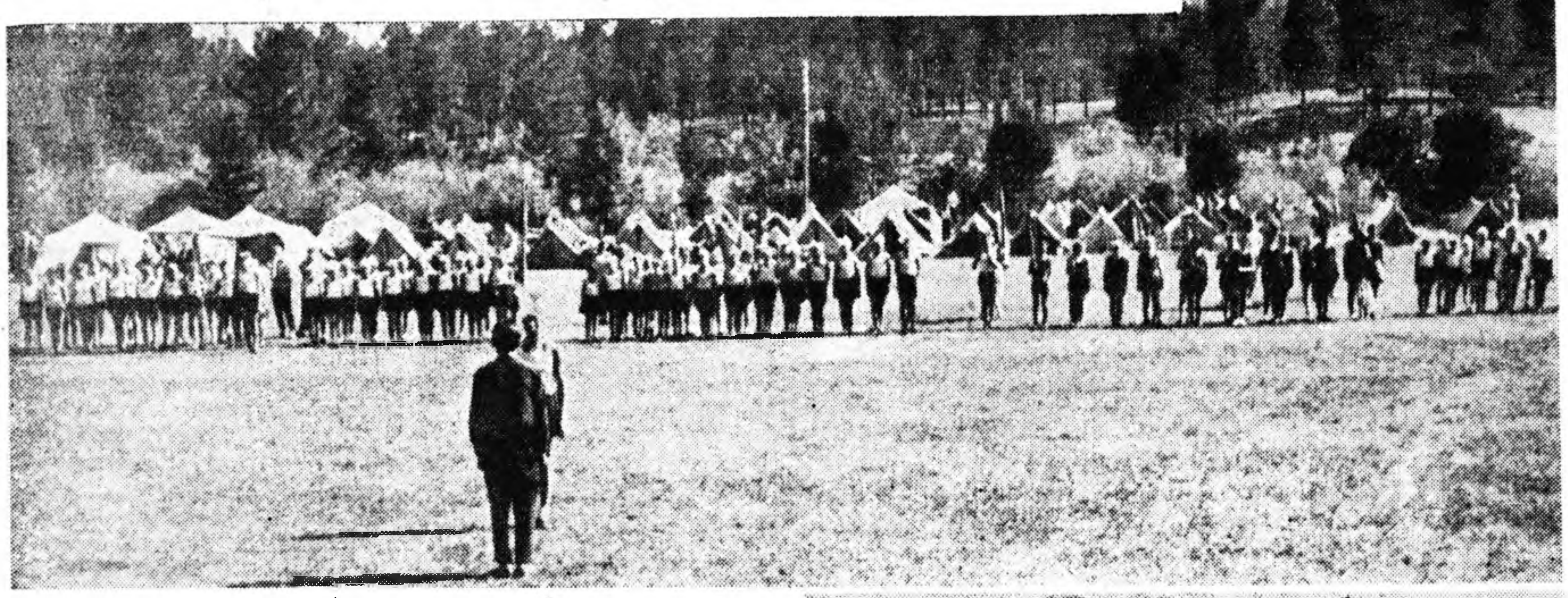
✦ Улаан-Үдын үйлэдбэриин управлениин Калининай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүд ургаса хуряалгаяа үдэрһөө үдэртэ ургэдхэнэ. Хуряалгын халуун хаһын эхилһэнһээ хойшо 130-аад гектар талмайн шэниисэ сабшагдаа, мүн тэрэшэлэн горох болон гэршүүхэ хуряагдана. Лафетнэ жаткын машинистнар Вениамин Гаськов, Константин Сталиваров, Максим Яковлев гэгшэд үдэр бүхэндэ 16—17 гектар таряа хадана.

Һүүлэй мэдээгээр тус колхоз гүрэндөө 200 центнер орооһо тушаагаа.

✦ Улаан-Үдын авто-ажахын жолоошодой жэшээгээр Захааминай автотранспортна конторын жолоошод Зэдын үйлэдбэриин управлениин XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой таряа, үбһэ хуряалган дээрэ хүдэлэлсэнэ. Колхозой 2-дохи отделениин силос даралган дээрэ жолоошод Петр Жамсаранов, Петр Горбачев, Михаил Борисов гэгшэд түрүү ажалай үльгэр жэшээ харуулна. Юһэ арбан хоёр модоной зайһаа үдэр бүхэндэ 15—20 рейс хэдэг.

Августын хориной үдэрһөө тус колхоз гүрэндэ таряа тушаажа эхилээ юм. Мүн эндэшье жолоошод эрхимээр хүдэлнэ. Далан модоной газартахи орооһо тушаан абадаг Зэдын пунктда таряа зөөлсэнэ. Жолоошод Иван Никитин, Алексей Дунаев гэгшэд үдэртөө дүрбэ, табан рейс хэжэ табан зуу гаран центнер зөөгөө.

Баяртай уулзалга

Зунай амаралтын дүүрэhэндэ зорюулагдаhан республикын пионернуудэй заншалта —юhэдэхи слёт hаяхан боложо дүүрэбэ. Республикын хото, хүдөөгэй зургаан зуугаад пионернууд энэ слёдто зургаан үдэрэй туршада хабаадалсажа, хоорондоо мүрысөө, hорёо үнгэргэhэн, зунай холын аяншалгада ябаhан пионернуудтэй hонирхолтой хөөрэлдөөн болоhон байна.

Мүрысөөнэй тугай үргэгдэхэтэй сасуу пионернууд спортын арбаад янзын зүйлөөр хоорондоо мүрысэжэ ороно. Уужам үргэн талмай дээрэ болоhон шанга тулалдаанда шадамар бэрхэ отрядуудынь амжалта туйлажа, хүндэлэлэй табсан дээрэ гараха болоно. Хүндэлэлэй үндэр табсан дээрэ жараад бэрхэ спортсменүүд гаража, үетэн нүхэдэйнгөө нэрьемэ альга ташалгаар угтагдана. Хэрэнэй hургуулиин (Түнхэн) hурагша Машаев Андрей үетэн нүхэдтэйгөө барилдахадаа шадамар бэрхээр тулалдажа, слёдой чемпион гэhэн хүндэтэ нэрэ зэргэдэ хүртэбэ. Пионернуудэй дунда hур харбалгаар болоhон hонирхолтой мүрысөөндэ Цахирай түлөөлэгшэ Хутуров Коля эрхимлээ. 50-haa 32 очко абаhан Соболев Валерий (Байгал-Худара) хоёрдохи hуури эзэлнэ. Уран гартай Валерий мүрысөөндэ бэлэдхэжэ эхилhээр үнинэй. Тэрэ өөртөө номо годли яhала hайнаар хэжэ, тэрээгээрээ тулалдаанда хабаадалсаhан байна. Эдэнэрэй удаа түрүү hуури эзэлhэн шатаршад Хүндэлэлэй табсанда дуудагдана. Басагад сооhоо Улаан-Үдын нэгэдэхи интернат hургуулиин hурагша Цыремпилова Дарима түрүү hуури эзэлжэ, Советскэ Союзай Герой Н. Кузнецовагай нэрэмжэтэ отрядта түрүүшын шан асараа. Шатараар разрядгүй Дарима дүршэлтэй бэрхэ шатаршан басагадаа шүүгээ бшуу. Мүн тус отрядай шуран бэрхэ хүбүүд, басагад лабтаа наадахадаа баhал шалгаржа, 18 отрядай дунда түрүү hуури эзэлнэ. Волейбол наадалгаар Дээдэ Жэрэмэй hурагшад, тенисээр Улаан-Үдын 20-дохи hургуулиин хүбүүд (нэгэдэхи зураг), басагад сооhоо түнхэнэйхид эрхимлээ. Согтой хүхюун манай пионернууд спортоор мүрысэхэhөө гадна, ямар hурагшадай юу хэдэг тухай hонин hочин хөөрэлдөө, элдэб наада зугаа дэлгээ. Үргэн Буряад оронойнмнай пионернууд хилын саанахи 20 гаран оронуудай пионернуудтэй бэшэг абалсажа байдаг. Эдэнэр гансахан нэгэ hарын туршада аяар 98 бэшэг үетэн нүхэдhөө абаа. Пионернууд Эрдынеев Петр, Арьянова Светлана, Соколова Галя (хоёрдохи зураг) гэгшэд Куба, Венгриhээ эльгээгдэhэн фото-зурагуудай альбом хаража байна.

Хэдэн үдэрэй туршада болоhон наадада шаг шуяа гарган хоорондоо мүрысэhэн эдир хүбүүд, басагаднай нигэжэ хухюун сэнгэлигээр заншалта слёдоо дүүргэжэ, гэр гэртээ тараба.

К. Баторов.

БИРАГҮЙГӨӨР НААДА[…]

Футболоор Россин Федерациин «Б» классай мастернуудай дунда ээлжээтэ уулзалга үнгэргэгдэбэ. Улаан-Үдын «Байкал» командада айлшаар Новосибирскын «Сибсельмаш» бүлгэмэйхид ерэhэн байна. Дурсагдагша командануудай энэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиhээ ахир hулаар наадажа, hүүлшын hууринуудые буляалдажа ябанхай. «Байкал» командын футболистнууд тээсгэн эдэнэртээ айлшалхадаа 1:0 тоотойгоор шүүгдэжэ ерээ бэлэй...

Үдэрэй эгээ 4 часта наадан эхилжэ, улаан-үдынхид айлшадтаа добтолжо ороно. Абаhаар яhала hайнаар наадажа ороhон «Байкал» бүлгэмэйхид, нааданай эхилhээр найман минутын үнгэрөөд байхада, түрүүшын бүмбэгэ «бэлэглэгдэнэ». Улаан-үдынхид энэ үдэр хэзээ хэзээнэйхиhээ шангаар добтолжо, айлшадтаа туха сүлөө үзүүлнэгүй. Нааданай үнгэрhөөр 30-аад минутын үнгэрөөд ябахада манай командынхид дахин добтолно. Талмайн баруун талаар добтолжо ябаhан Мухусанов абаhан бүмбэгэеэ айлшадайнгаа воротада хүндэлэн hагад эршэтэйхэнээр ябуулжархина. Хажуу талаhаа гүйжэ ерэhэн Горлов сохижо, айлшадай вратарь М. Шляхтенко хоёрдохи бүмбэгэеэ уута сооhоо абаха болоно.

Нааданай хоёрдохи хахадта «Байкал» бүлгэмэйхид дахин добтолжо мэдэнэ. Энэ hамбаанда айлшадай хамгаалагшад буруугаар наадажа, ворота руугаа 11 метрэй ялын бүмбэгэ сохюулха болоно. Энээниие сохихоор харайжа ерэhэн Кадочников бирагүй hулаар наадажа, хооhон hалана. Айлшадшье миин hуухаар бэшэ, наадандаа халажа оробо. Эмхи гуримтайгаар наадажа ороhон эдэнэрнай, хэдэхэн минутын үнгэрөөд байхада нэгэ бүмбэгэ манайхинай ворота руу сохижорхибо. Наадан түлэг дундаа... Айлшадтаа хэдэн удаа добтолhон Улаан-Үдын футболистнууд дахин тоо нээхэ гээд аргагүйдэнэ. Нааданай дүүрэтэр үшөө 15 минута үлэнхэй. Теэд «Байкал» бүлгэмэйхид шүүhэн хэбэртэй, бүмбэгэеэ иишэ тиишэнь шэдэжэ эхилнэ. Айлшадай футболистнууд яажашье hаань, үшөө нэгэ бүмбэгэ «бэлэглэхээр» яhала шуран бэрхээр наадажа, стадиондо сугларагшадай анхаралые татана. Талмайн зүүн захаар сохигдоhон бүмбэгэ абаhан айлшадай добтологшо Борисов тэрэнээ гансаараа залан абаашаhаар «Байкалай» воротада эршэтэйхэнээр ябуулжар[…] бэгын урдаhаа hүрэhэн Б[…] рэнээ барижа үрдингүй […] бал даа. Тиигэжэ энэ уу[…] 2:2 тоотойгоор дүүрэж[…] Үдын «Байкал» команда […] рэнь арай шамай гэжэ […] болобо. Энээгээрээ «Байк[…] мэйхид наадаяа дүүргээд[…] уулзалгануудаа Кемеров[…] Красноярск, Комсомольск[…] Хабаровск, Владивосток, […] щенск городуудай стадио[…] наадахаар аян замдаа м[…] раг дээрэ: нааданай гол […]

Л. Хайдуров[…]

Үхибүүдые хүмүүжүүлгэ—шухала хэрэ[…]

Иимэ эхэ хэрэгтэй аал?

Холын аянда мордохоёо байhан пароходууд холоhоо түглылдэнэ. Тэдэнэй хоолойhоо гараhан утаан hалхинда туурган, далайн нюрган дээгүүр уняартаhаар саашална. Приморско бульварай эрье шадархи каштан hөөгүүдhээ шара набшаhад таhараад, сальгидан байhан далай руу шэдэгдэнэ.

Далайн долгиндо шэдэгдэhэн эгээл эдэ набшаhад мэтэ ори гансахан хүбүүн хүнүүдэй ябаhан, ошоhон лэ газарта дахасалдана. Тухайлхада арбаад наhатай хэбэртэй. Онги набтагар хубсаhанайнь хахархайгаар наранда шарагдажа хүрилшэhэн бэень улагашана. Тэрэ үлэн, хооhон. Хэрбээ энхэргэн сэдьхэлтэй хүнүүдэй энээхэн хүбүүе ойро зуураханшье гэртээ оруулжа гаргадаггүй байгаа hаань, лаб лэ хулгайшан болохо байгаал.

Володя Гришаев гэжэ энээхэн хүбүүнэй эхэ эсэгыень бэдэрhэн бэшэгүүд Одессэ хотоhоо ороной бүхы газар булангуудаар тараа hэн. Жэл үнгэрбэ, хоёрдохинь баhа. Нэгэтэ иимэ hонин дуулдаба гээшэ. Володимнай эхэтэй байба ха юм. Түрэhэн эхэтэй. Тэрэнь Улаан-Үдэ хотодо ажаhуудаг байгаа. Татьяна Николаевна Гончарова Улаан-Үдын узловой автобазада хүдэлнэ.

1962 ондо эхэдээ бусажа ерэхынгээ урда тээ хэды олон хүнүүдэй уян зөөлэн сэдьхэлэй хайрада тэрэ хүбүүн хүртөө гээшэб. Тиимэл хүнүүдэй hайгаар эхэдээ хүрэжэ ерэhэн хүбүүн мүлhэн хүйтөөр угтагдаhан байна.

Шубуун шэнги сүлөөтэй ябаха, хүнгэнөөр ажаhууха бодол түрэhэн Гончарова хэдэн жэлэй саада тээ ганса хүбүүгээ Одессэ хотын «бурханай» гарта хаяад, холын хойто зүг руу зугадан арилhан байба.

Хүбүүнэйнгээ эхээ оложо ерэхэдэньшье, үри бэемни гэжэ орой hанаагүй. Володя гэртээ удааншье байгаагүй. Юундэб гэхэдэ, танихагүй хүнүүдые суглуулаад архидадаг, хэрүүл шууяа татадаг, журамгүй хүн байба. Хүбүүн тэсэхэ аргынгаа hалахада, эхэhээ ошохо баатай болоо hэн. Заримдаа хэшээлдээ бэлдэжэ hуухадань hогтуу хүнүүд орожо ерэхэ. Хэрүүл шууяа татахаhаа гадуур хүбүүхэниие хайра гамгүйгөөр хараажархидаг хүнүүд ерэдэг байгаа.

Хүршэ hуудаг айлнуудынь: «Бэеэ татыш, юрэдөө, хүбүүгээ хайрлыш, ямар эхэ гээшэбши?» гэхэ мэтээр тэрэ эхэнэртэ хэды хэлээ гээшэб— туhагүй даа, щортоо. Дуулахашье дураниинь үгы. Хүбүүндээ hайн байдал олго, эхэ гээшэш гэжэ милициин хүдэлмэрилэгшэдэй хэды дахин хэлэхэдэшье, орой тоогоогүй.

hүүлэй hүүлдэ Володиин дахинаа тэнэшэхэгүйн тула олониитын хабаадалгатайгаар энэ эхэнэрэй түрэhэн хүбүүндээ эхэ байха эрхыень хаhаба. Зүб тиигээ. Володя мүнөө профессионально-техническэ училищида hурана. hургуулинь Володидо түрэhэн гэрынь болошонхой. Тэндэ хэды hайхан сэдьхэлтэй хүмүүжүүлэгшэд, нүхэдынь бииб! Нүхэдэйнгөө дунда хүбүүн эрдэм бэлигтэй, мэргэжэлтэй болохол, эгээл шухаланъ юун бэ гэхэдэ, наhан соогоо зүб харгыда ороhон хадаа ёhотой хүн боложо гараханъ ха юм.

Володя эхын энхэргэн сэдьхэлгүйгөөр хүн болохо баатай болоhондоо хайратай. Хулгайшанай харгыда оруулжа, түрмын үүдэ[…] эхын байгаа угышье hаа[…] гүй. Энээниие хүн бүхэн […] тоолохо байха.

Володиин хуби заяанда […] hанаагаа зобоогүй hаа, бу[…] ороhон Валерий Краснокут[…] ли болохонь холо бэшэ hэн[…] гээшэмнай hургуулиин […] сүүдэй hандалида ошож[…] Валериие «бурханай» га[…] хүн үгы. Эхэ эсэгэнь […] тогтуурингүйхэн юм гэжэ […] хадаг байгаа ха. Тэдэнэр[…] хеэрээ хүбүүгээ hургажар[…] раар? Номыеньшье үзүүлэ[…] родойнгоо ажал хүдэлмэр[…] хүүлэхэ, базаар дэлгүүртэ[…] жа юумэнүүдые наймаалуу[…] hан байгаа бшуу. Мүнгэнд[…] той болоhон гээшэньше […] 14-тэй хүбүүн хүнүүдэй […] ородог болоо. Олоншье дах[…] даа. Хүбүүнэй уй хай […] хүнүүд түрүүшээр хармаа[…] байхыень харахадааше […] амсуулангүй, хэрэгтэй […] дуулгантүй табидаг байга[…] Валерий ажалай колони[…] тэндэ саашадаа зүб […] орохоор хүдэлнэ, хүмүүжү[…]

Үхибүүдые зүбөөр хүмү[…] үүргэ тухай партиимнай […] соо тодо hонороор бэшэгд[…] нөөдэр үхибүүдые хүмүүж[…] рэг — манай үглөөдэрн[…]

Энэ нангин хэрэг зарим[…] гэнэрэй анхаралые дайра[…] луур үнгэршэдэг байhан т[…] рэ тобшохоноор хэлэбэбди[…] хүү ябадалтай саашадаа т[…] гагүй. Олониитын, эмхи […] дай туhаламжаар, үглөө[…] ёhото ээдые, үхибүүдые […] ёhoop хүмүүжүүлээл.

Е. […]
научна хүдэлмэр[…]

Эдэбхитэй үбгэжөөл

Хэдэн жэлэй саада тээ жара наhа гүйсэжэ пенсидэ гараhан Никита Васильевич Тыртов городой ажалшадай дунда лотерейн билет бэрхээр тараадаг юм. Тираж бүхэнниие уттуулан нүхэр Тыртов нээсэлгын кассаhаа хэдэн мянгаад түхэригэй билет абаад, зоной дунда тараадаг заншалтай. Гурбадахи тиражай 3450 билет, дүрбэдэхи—сентябрийн 8-да болохо тиражай мянга гаран билет худалдаа.

Никита Васильевич лотерейн билет наймаалаад ажалаа хизаарладаггүй, харин, ойлгуулламжын хүдэлмэри ябуулалсадаг юм.

—Никита Васильевич манай хүндэтэ айлшан болонхой. Яахадааб гэхэдэ, ээлжээтэ тиражай гарахын урда тээ эмхи зургаан, айл бүхэнөөр ябажа, лотерейн билет тараадаг юм. Үбгэжөөлэй намда үгэhэн нэгэ билеэдээр «Саратов» түхэлэй холодильник шүүгээ hэм, —гээд Буркоопсоюзай хүдэлмэрилэгшэ Т. М. Кравцова хөөрэнэ.

Д. Калмаков.

Сагай уларил

Улаан-Үдын гидрометобсерваториин мэдээсэhэнэй ёhoop, мүнөөдэр республика доторнай бага зэргэ үүлэтэй байха, хойто аймагуудта хура бороон орохо. Баруун хойто зүгhөө hулахanaap hалхилха. Улаан-Үдэ городто үглөөгүүр 10—12, үдэртөө 20—22 градус дулаан болохоор багсаагдана.

Августын 29—30-най үдэрнүүдтэ республика дотор үүлэтэйшэг байха, зарим нютагуудта шииг нойтон орохо. Баруун зүгhөө hулахanaap hалхилха. hүниндөө хойто аймагуудта 1—6, үдэртөө 13—18, бусад газар нютагуудта hүниндөө 6—11, үдэртөө 18—23 градус дулаан байхаар хүлеэгдэнэ.

СҮҮДЭЙ ЗАЛhАА

Хулгайшад баригдаба

hаяхан Хяагтын аймагай арадай сүүд Н. Г. Арбатский, С. Г. Шайдуров, В. Ф. Ануфриев, В. С. Ягузин гэгшэдэй гэмтэ хэрэгые хаража үзэбэ.

1961 оной июль hара соо Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишон Ануфриев хони адуулжа ябатараа, «ХХ партсъезд» колхозой 22 эрье хонидые hүрэгтөө нииллүүлhэн байгаа. Энээн тухайдаа хэндэшье хэлэнгүй Үдэшэ орой отарадаа бусажа ерээд, Арбатский, Шайдуров, Ягузин гэгшэдтээ дуулгаhан юм. Харин эдэ нүхэдынь нииллэhэн хонид тухай ондоо тээшэнь мэдээсэхэhээ байтагай, өөhэдөөрэн тэдэнэй зөөри болгохо гэжэ шиидэбэд. Эдэ хүйхэрнүүд 2 хони гансата мяхан болгоод, үлэгшэ 20 толгойень өөhэд хоорондоо таба—табаар хубаажа абаhан байба.

Харата муухай хэрэгээ халхалхын тула, нииллэhэн хонидой нооhо хайшалаад, Сүхын сельподо тушааhан байгаа.

«ХХ партсъезд» колхозой отарынхид хонидоо үгы болгоhонhoo хойшо нилээд удаан бэдэрэлгэ хээ. Хонишод Доржиев, Жигжитов гэгшэд хэдэ дахин Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо ерэжэ, нүхэр Шайдуров болон бусадтаншье хандаhан байха юм. Харин Ануфриев, Шайдуров, Арбатский, Ягузин гэгшэд: —hүрэгтэмнай ондоо х[…] лээгүй. Хараашьегүйбди, […] шьегүйбди,—гэжэ нэгэн д[…] рюусаhан юм. Хэды т[…] hаань, шалгаhаар байтараа[…] хониёо оложорхёо...

Энээнэй урда тээ Арба[…] шэ хонишоноор хүдэлхэдөө[…] нидто гэжэ үгтэhэн ороо[…] комбикорма худалдадаг, […] гахай тэжээдэг байгаа. […] майн 18-да Арбатскиин ба[…] жээд үзэхэдэ, 352 килогр[…] руулагдаhан орооhон, 228 […] обёос олдоо.

Арбатский, Шайдуров, […] Ягузин гэгшэд «ХХ пар[…] колхоздо 875 түхэриг 20 […] хохидол ушаруулаа.

Хяагтын аймагай арадай[…] хулгайшадые хатуу шанга[…] жа, Арбатский, Ануфриев […] дүрбэн жэлээр, Шайдуро[…] гэгшэдые гурбан жэлээр […] хаhаба.

П. […]
Хяагтын аймагай […]
сүүдэй түрүү[…]

Хилын саанаhаа

Советскэ правительствын мэдүүлгэ Монголдо толилогдобо

УЛААН-БААТАР, августын 26. (ТАСС). Советскэ правительствын августын 21-дэ гаргаhан мэдүүлгые «Үнэн» газетэ мүнөөдэр хүсэдөөр толилбо. Эб найрамдал хамгаалха, социалис можын оронуудай нэгэдэлые бэхижүүлхэ зорилго энэ мэдүүлгэ соонь табигдана. Мэдүүлгэ соо хэлэгдэhэн зүйлнүүдыень яашье буруушаахын аргагүй гэжэ Улаан-Баатарай депогой слесарь, МНР-эй Арадай Ехэ Хуралай депутат М. Дондог ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. Гурбан орчиндо ядерна туршалга хорихо тухай хэлсээн Советскэ правительствын эб найрамдалда дуратай политикын шэнэ илалта болоно. Энээниинь hайса ойлгоноб, сэгнэхэ ёhoopнь сэгнэнэб гэжэ М. Дондог үргэлжэлүүлбэ.

МНР-эй правительство энэ хэлсээн тухай монгол арадай ямар hанамжатай байhыень тодорхойлон харуулаа hэн. Тиигэжэ Москвагай хэлсээндэ МНР-эй правительство хабаадаhан байна. Гэхэ зуура холые харахагүй, можо болгожо hалгааха зорилготой хитад хүтэлбэрилэгшэдэй хараа шугам зэбүүрхэмээр байна. Бусад оронуудай арадуудай нэрэhээ хэлэхэ эдэнэр ямар эрхэтэйб? Тэдээндэ хэншье иимэ эрхэ үгөөгүй. Хитад хүтэлбэрилэгшэдтэ совет хүнүүдэй үгэhэн харюуень хүсэдөөр дэмжэнэб гэжэ М. Дондог мэдүүлбэ.

Британиин Гвианада эрхэ сүлөө олгохо!

КАРАКАС, августын 26. (ТАСС). Британиин Гвианые бэеэ даанхай байдалтай болохын түлөө тэмсэдэг Венесуэлын комитет уряал гаргаба. Гвианын арадай бэеэ даанхай байдалтай болохын түлөө тэмсэлдэ туhалхын зорилгоор Латин Америкын бүхы арадуудай нэгэдэхые нигэжэ уряалhан байна. Гвианын арадай хүсэл эрмэлзэлгэеэ бэелүүлхэ замдань hаад тойбо ушаруулхын түлөө англо-американска империализм элдэб хэмжээнүүдые бэелүүлнэ. Тиимэhээл Англиин колониализмда эсэргүү Гвианын патриодуудай тэмсэлые дэмжэжэ, арадай хүдэлөөе үргэдхэхэ шухала гээд тэндэнь заагдана.

Урда Вьетнамай хүн зондо эсэргүү хашалта мүрдэлгэ зогсоохо

Ханойдо олон зоной хабаадалгатай митинг болобо

ХАНОЙ, августын 26. (ТАСС). Урда Вьетнамай хүн зондо эсэргүү политикые США, Нго Динь Дьемэй засагаархид бэелүүлнэ. Энээндэнь эсэргүүсэхын зорилгоор 50 мянган хүн зон үсэгэлдэр Ханойдо митинг үнгэргэбэ.

Американо-нгодиньдьемовскэ бүлэглэлэй Урда Вьетнамай хүн зондо эсэргүү хиналта мүрдэлгын хэмжээнүүдые бэелүүлжэ, полицейскэ гурим тогтоогоод байhаниинь Вьетнамай Эхэ ороноо хамгаалгын фронтын центральна комитедэй президиумэй гэшүүн, Вьетнамай профсоюзуудай нэгэдэлэй түрүүлэгшэ Хоанг Куок Вьет сэхэ шууд буруушааба. Гадна эдэ хорото этэгээдүүд буддистнуудта эсэргүү тэмсэл хэдэг байна.

Нго Динь Дьем Урда Вьетнамай хүн зониие сэхэ хашажа, мүрдэжэ байна бшуу. Энэнь юу тодорхойлноб гэхэдэ американо-нгодиньдьемовскэ засаг түрэ фашис шэнжэтэй болоод байна гэжэ Хуанг Куок Вьет митингдэ мэдүүлбэ. Францын колонизаторнуудта эсэргүү үнгэрэгшэ дайнда хабаадаhан бүхы хүнүүдые хинан мүрдэхэдөө коммунизмда эсэргүүгээр тэмсэдэг аргануудые хэрэглэнэ. Мүн демократическа эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэдэг хүнүүдые хашана, мүрдэнэ.

Митингдэ хабаадагшад түсхай резолюци баталан абаа. Урда Вьетнамай хүн зониие хинан мүрдэхэ аашые дары болюулха хэрэгтэй. Ороной дотоодын хэрэгтэ Америкын хамаарха ябадалые болюулха ёhотой гэжэ резолюци соонь эрилтэ табигдана. Америкын сэрэгшэдые Урда Вьетнамhаа дары гаргаха хэрэгтэй гэжэ митингдэ хабаадагшад мэдүүлбэ.

Урда Вьетнамые сүлөөлхэ тэмсэл бэелүүлдэг Национальна фронтын Центральна Комитедэй мэдүүлгэ

ХАНОЙ, августын 26. (ТАСС). Американо-нгодиньдьемовскэ засагаархидай Урда Вьетнамай хүн зондо эсэргүү хиналта мүрдэлгэ хэжэ байhыень Урда Вьетнамые сүлөөлхэ тэмсэл бэелүүлдэг национальна фронтын центральна комитет мэдүүлгэ соогоо сэхэ шууд буруушааба.

Хиналта мүрдэлгын аашанууд американо-нгодиньдьемовскэ засагаархидай түсэбэйнь нэгэ хуби болоно, буддистнуудай хүдэлөөе дарахa, демократическа эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэдэг Урда Вьетнамай элдэб городуудай хүн зониие эсэлэн номгодхохо зорилго тэдэнэр табина.

Урда Вьетнамда хорото муухай засаг түрын унагаагдаад байхада өөрынгөө дура зоргоор шажанда шүтэхэ ябадал, ёhотой демократическа эрхэ сүлөө бэелүүлэгдэхэ гээд мэдүүлгэ соонь заагданхай.

Буддистнуудта эсэргүү хиналта мүрдэлгэ дары болюулха, тушаагдаhан хүнүүдые табиха гэhэн эрилтэ национальна фронтын центральна комитет табиба.

У. ТАН: эб найрамдал бэхижүүлхэ арга боломжые зүбөөр хэрэглэхэ

НЬЮ-ЙОРК, августын 25. (ТАСС). Ядерна туршалга хорихо тухай Москвагай хэлсээнэй баталагдаhые ООН-ой генеральна секретарь У Тан hайшааба. Уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулха, бэе бэедээ этигэлтэйгээр хандаха эрхэ байдал бии болгохо талаар энэ хэлсээн ехэ удха шанартай гэжэ У Тан тэмдэглэбэ.

Сентябриин 17-до нээгдэхэ ООН-ой Генеральна Ассамблейн сессидэ зорюулhан элидхэлэйнгээ эхиндэ генеральна секретарь У Тан hанамжаяа хэлэhэн байна. Үнгэрhэн үе соо Кубада тохёолдоhон хойшолонто байдал амжалтатайгаар усадхагдаhан, туршалгануудые хорихо Москвагай хэлсээн баталагдаhан байна гээд У Тан үргэлжэлүүлбэ.

Туршалгануудые болюулха хэлсээнэй hүүлээр уласхоорондын шахардуу байдал hуларуулхын, гүрэнүүдэй хоорондоо этигэлсэдэг болохын түлөө хэмжээнүүдэй бэелүүлэгдээ hаань, нацинуудай бэе бэеэ ойлголсодог болохо шэнэ үе саг эхилхэ hэн гэжэ У Тан hанамжалба.

Герхардсенэй правительство тушаалhaa бууба

ОСЛО, августын 24. (ТАСС). Премьер-министр Эйнар Герхардсен мүнөөдэр үглөөгүүр Норвегиин король Улаф V гэгшэтэй уулзажа, правительствын тушаалhaa бууhан тухай мэдүүлгэ үгэбэ.

США-гай гүрэнэй департаментын хорото ааша

ГАВАНА, августын 26. (ТАСС). Кубын студентнүүдэй университетскэ нэгэдэлэй уряалаар Америкын бүлэг студентнүүд июлиин эхеэр Гавана ерэhэн юм. Социалис революциин илаhан орондо ямар байдалай тогтоhые бодотоор мэдэхэ зорилготойгоор ерээбди гэжэ тэдэнэр мэдүүлhэн байгаа.

Америкын студентнүүд, тэрэ тоодо юрын американецууд, негрнүүд, хүбүүд, басагад политическэ, шажанда шүтэхэ талаар элдэб үзэл бодолтой хүнүүд Кубын газар нютагуудаар ябаhан байна. Тиигэжэ тэдэнэр студентнүүдтэй, хүдэлмэришэдтэй, таряашадтай, революциин хүтэлбэрилэгшэдтэй уулзажа хөөрэлдэбэ. Кубын арадай вождь Фидель Кастро мүн лэ Америкын студентнүүдтэй уулзажа хөөрэлдэhэн байна.

Мүнөө үедэ Америкын студентнүүдэй Эхэ орондоо бусаха болоходонь, США-гай гүрэнэй департамент эдэниие бусаахагүйн зорилгоор бүхы зохихо хэмжээнүүдые абажа байна.

США-гай правительствын баалалтаар Америкын континентын зарим гүрэнүүд Кубын түсхай самолёдой газар дээрэнь буухые хориhон байна. Кубын правительство энэ самолёдоор Америкын студентнүүдые эльгээхэ гэhэн байгаа гээд Гаванада үнгэргэгдэhэн пресс-конференцидэ Америкын студентнүүд мэдүүлhэн юм.

Кубые гансаардуулха зорилготой байhанаа Холбоото Штадуудай гүрэнэй департамент нюунагүй. Мүн Латин Америкын гү, али Америкын эрхэтэдэй Куба ошохоёо болихын түлөө хэмжээ абаха байhанаа гүрэнэй департамент нюунагүй гээд студентнүүдэй мэдүүлгэ соо заагданхай.

Гүрэнэй департамент манай Куба ошохые эхинhээ хойшо буруушааhан юм. Маанадые занаа, айлгаа. Манай конституциин ёhо гуримуудай үндэhөөр оролдолго гаргажа ерэхэдэмнай hаад тойбо ушаруулжа шадаагүй. Харин мүнөө Эхэ орондоо бусахыемнай hаатуулха гэжэ байна. Зүгөөр бидэнэр Эхэ орондоо бусахаар шиидэнхэйбди. Ямаршье занаалта, ямаршье баадхалга манай нэгэдэлые hуладхажа шадахагүй гээд тэдэнэр мэдүүлбэ.

Кубада иигэжэ айлшалан ерэхэ арга боломжо олгоhонойнь түлөө Кубын студентнүүдэй университетскэ нэгэдэлдэ, Кубын бүхы арад зондо ехэ баяр баясхалан Америкын студентнүүд хүргэбэ.

БУРЯАД ҮНЭН

4-дэхи нюур
1963 оной августын 28.

Редактор
Ц. О. ОЧ[…]

Манай адрес, телефонууд

АДРЕС ОБЪЕДИНЕННОЙ РЕДАКЦИИ: гор. Ул[…] улица ЛЕНИНА, 35. Телефоны: редактора—23-67, зам. […]тора—38-42, зам. редактора—35-84, секретариата—[…] отделов: сельскохозяйственного производства и пар[…] жизни—47-59, 35-14, промышленного производства и […]ной жизни—48-89, 33-61, корректорская—35-95.

Улица ЛЕНИНА, 26. Телефоны отделов: идеологи[…] —24-74, советского строительства и быта—34-93, раб[…]ров и писем—25-41, 38-30, информации—32-74 и перев[…] 34-05.

гор. Улан-Удэ, типография Министерства культур[…] Бурятской АССР.

Н00510. Зак. № 4[…]